SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

DIRECTOR
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMPTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,298

ANY IX NÚM. 2.510 — BARCELONA, DIMECRES 17 DE JANER DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

✠

DON ANTONI BORI FONTESTÁ

Ha mort, havent rebut els auxilis espirituals

(A. C. S.)

La seva esposa donya Concepció Llobet, filla Josepa, fill Rafel, fill polític Pere de Tera, germà polític Rafel Llobet, germana política Antonia Munné, nevots, cosins (presents y ausents) y demés familia, al fer saber als seus amics y coneguts tan dolorosa perdua, els preguen se serveixin assistir a la casa mortuoria, Wifred, 96, *Badalona,* avui, dimecres, dia 17 del corrent, a les quatre de la tarde, pera acompanyar el cadavre a sa darrera estada.

No's convida particularment

Básculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

ADQUIERA V. PRECIO: Ptas. 5-

UNA **BOLSA MUTUALISTA**

conteniendo

10 números de **TÍTULOS** amortizables

con primas, valedera por **2 años,** tomando parte á

53 sorteos representando **9532 premios**

para una suma total

de **16 MILLONES 609,000 FRANCOS**

Cada "BOLSA MUTUALISTA" contiene como prima un BONO para nuestra OBLIGACIÓN-AHORRO que utilizándolo se recupera el precio de la BOLSA.

Envio franco contra Ptas. 5,50 en sellos ó giro dirigido á:

BANQUE du PROGRES par l'EPARGNE, 14, Fontanella.-BARCELONA

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

ULTIMS DIES

— DE LES —

Grans rebaixes

en articles d'hivern

Ocasions excepcionals

en prendes confeccionades de totes classes pera senyora, senyor y nens

Descomptes del 50, 40, 30, 20, 15 y 10 per cent

Acaben el dia 20 de janer

Dr. Boada Mals de la pell.—Vies urinaries.—Raigs X.—Extirpació radical del pèl moixí. Corts, 642; de 2 a 4. Clínica: carrer St. Pau, 44; de 10 a 12 y de 8 a 10 nit

"TITAYNA,,

Opera en un acte y dos quadros, lletra de don Angel Guimerà, música d'Enric Morera

Aquest vespre s'estrenará al Liceu aquesta obra catalana, ben catalana pel seu esperit y per la seva forma, encara que circumstancies especials han fet impossible que fos cantada en catalá, com havia sigut el projecte a la primeria. A l'escriure aquestes ratlles acabem de sortir d'un ensaig general y augurem als autors de l'obra un gran éxit. La música es forta, plena, rica en color y en galanura popular y alhora d'una gran envolada lírica quan l'acció s'ho porta. El drama es concís, intens, d'una pintoresca animació en certes escenes, amb felissos tocs d'humorisme, d'una vibrant forsa trágica en altres.

Héusen aquí l'argument en curtes paraules. Titayna es una gitana que corre pel món venent quincalla, a la saga d'un amant de la seva rassa que l'ha posseida per dret de conquesta, en baralla amb altres rivals. Lladre de professió, en Nyerris, que aquest es el seu nom, fa servir a Titayna d'ajudanta en les seves malvades empreses. Aquesta l'odia, peró el tem y no s'atreveix a deslliurarse del seu domini.

Comensa l'obra amb unes pintoresques escenes de mercat. Som al pati d'un hostal. Les mosses paren les taules. L'hostalera diu el seu amor per l'Eudalt, l'hereu més garrit de la comarca, per qui sospiren també totes les mosses, que's burlen de les pretencions de la mestressa. Entra l'Eudalt y l'hostalera li confessa el seu amor, essent rebutjada per aquest, naturalment, en una escena molt fresca, que recorda l'humorística cansó popular de la vella de cent anys.

Y heusaquí que invadeixen l'escena tots els pagesos vinguts a mercat, amb aquella alegria que dona l'haver fet bons negocis. Mengen y beuen alegrement, servits per les mosses de l'hostal, quan s'oeix al fons el cant de Titayna, que pregona la seva mercaderia. Els pagesos la criden, fentla cantar y ballar y convidantla a beure. Voldrien embriagarla. Ella's resisteix a beure més y la menassen. Llavors entra l'Eudalt y la defensa de la brutalitat dels presents, acabant fent una capta entre'ls reunits, el producte de la qual entrega a Titayna, que marxa contenta y agraida, després de pronosticarli que l'amor enjoiaria la seva vida.

Marxen els pagesos també a seguir el mercat, quedantne uns quants que juguen. Ve el Nyerris y se fica en el joc, guanyant els diners de tots amb les seves trampes. L'Eudalt les hi descobreix, el desafia a jugar y gunnya fins a l'última malla del gitano. Llavors aquest, pera rescabalarse de la perdua, projecta robar la masia de l'Eudalt. Crida a Titayna y li mana que a entrada de vespre l'esperi, pera ferla anar a demanar aculliment a una casa de pagés, sense dirli quina, y obrirli an ell la porta a plena nit, quan els de la casa dormin. Titayna se rebela contra la vilesa del seu amant; peró aquest la domina amb les seves menasses y així acaba el primer acte.

El segon passa a la masia de l'Eudalt la nit del mateix dia. L'Eudalt acaba de vendre la vaca y el vedell y al mateix punt d'alsarse la cortina el comprador se'ls emporta. Sol a la masia, l'Eudalt sent enyoransa de coses que no pot definir. Els ulls de la gitana que ha defensat a la fira relluciexen damunt dels seus ulls. Y truquen a la porta y entra Titayna a tomballons, empesa pel Nyerris que l'ha feta entrar d'una trompada, quedantse ell fora.

Titayna demana aculliment per aquella nit. Peró, quan reconeix a l'Eudalt queda sanglasada. L'home que'l Nyerris vol robar y matar, es el que l'ha defensada de la brutalitat pagesa. L'Eudalt li mostra la seva cambra y li dona la bona nit. Mes ella el detura y li diu que es una mala dona y li explica la seva vida, fins que la compassió encén l'amor naixent en el cor de l'Eudalt y la gratitut fa de pont a la passió en el cor de Titayna. Llavors se sent el cant del Nyerris y aquest truca a la porta. Titayna no voldria que l'Eudalt obrís. Peró aquest, gelós del rival pressentit, asbatana la porta forana. Entra el Nyerris, qui trobant a l'Eudalt llevat y veient desfeta la seva combinació, vol endursen a Titayna, no sense abans haver fet saber a l'hereu quin havia sigut el paper de la dona en la traidoria de demanar que la recullís per la nit.

Mes Titayna, revoltada definitivament, demana a l'Eudalt que l'ampari. El Nyerris s'abalansa damunt del seu rival amb un ganivet a la má. Els dos homes lluiten. Y Titayna, agafant el ganivet del pa de damunt la taula, el clava a l'esquena del gitano. Mort aquest, fineix l'obra amb unes paraules d'amor, per les quals Eudalt fa de Titayna la companyera de la seva vida.

Tal es a grans línies l'argument. A continuació honrem les nostres planes amb un fragment de la lletra, desitjant al poeta y al músic pera aquesta vetlla el triomf que's mereixen l'un y l'altre.

QUADRO SEGON

ESCENA SEGONA

. . . . . .

EUDALT

Tu, tu una mala dòna? No, Titayna;
tu tens bon cor, que ho he conegut al vèuret
a l'hostal a la tarde. Y jo vui dirte
que he sentit per ta vida fonda pena
com mai per ningú més tanta he sentida.

TITAYNA

Ai, pobreta de mi!

EUDALT, *amb decisió.*

Titayna, escolta:
cóntam lo teu passat; jo vui saberlo.

TITAYNA

Lo meu passat! Quina vergonya!

EUDALT

Parla!

TITAYNA

Vaig nàixer no sé ahont:
la mare deixà'l món
quan era ja bonica,
y'l pare'm va emportà
tot temps d'assi d'allà
seguint hostals y fires.
Y en mitg de mala gent
pegantme crudelment
me feia ballà y riure.

Jo'm deia, 'ls ulls en plors
qui fos pobreta flor
que grana allà ont arrela!
Un jorn que's va embriagà,
pegantme's va tornà
sa cara tota negre.
Y al darme'l cop darrer
un giravol va fer
y mort va caure en terra.

(No pot seguir de tant plorar)

EUDALT

Aixi siga a l'infern!

TITAYNA

Ah, no: calleuvos.
Deu l'hagi perdonat!

EUDALT

Y despres? Digas.

TITAYNA

Després... Cóm ho puc dir! La seva colla
va ballar de contenta, y va... jugàrsem
a cara o creu. Y'ls dos darrers, com tigres
l'un sobre l'altre's van llensar, per terra
rodolant en la pols que'ls encubria!
Y després... No ho vull veure!

(Se tapará els ulls amb les mans com si encara ho vegés.)

De la boira
l'un va sortir. A l'altre li rajava
la saug borbollejantli coll enfora!
Y una má ardent, de sang tota enganxosa,
va arraparse a la meva! *(Pausa)* Y visc encara!

(Cau com morta en una cadira, amagant la cara entre'ls brassos sobre la taula.)

EUDALT

Oh quin esglai! *(Pausa)* Y l'home aquest?

(Ella respon tantsols amb un gemec. Ell la agafa amb feresa pel bras.)

Titayna!
Y l'home aquest? Aixeca'ls ulls! Va! Miram!

(Ella no'l mira avergonyida. L'Eudalt li va a pegar, y s'atura amb desesperació.)

Y com mon cor s'ha desbocat!
(Resolt.) Conféssaho:
es que tu te l'estimes aquest home!

TITAYNA, *amb feresa.*

No, no; jo'l mataria! *(Trista y poruga.)*
Mes no goso.

EUDALT

Ah! 'L malvat, lo ruí, que't trobes presa
en ses grapes de diable, y't xucla tota
com la serp al colom.

TITAYNA, *amb desesperació,*

Y es per la vida;
sens un demà de llibertat, per corre
pel món sense girarme amb por enrera
trobantme amb los ulls d'ell!...

EUDALT

Y esser ditxosa
sentint amor de vera amor. *(Entusiasmantse.)*

TITAYNA, *també amb entusiasme.*

Tranquila
dintre una llar de bones gents.

EUDALT

Que t'aimin
tant com tu an ells, de cor a cor...

TITAYNA

Y gosin
amb vostre goig y riguen vostre riure.

EUDALT, *resolt.*

Titayna, out es? Jo mataré aquest home.

TITAYNA

No; no; jamai! Mes penes oblideules,
qu'ell fereix de traidor.

EUDALT

No a mi. Tes penes
aqui han entrat y han remogut ma vida,
y sento afanys de darte la ventura.
Y si fugir te plau,
jo sempre't seguiré,
que haig de ser ton esclau
y mai més te perdré.

TITAYNA

Eudalt!

EUDALT, *molt amorós.*

Miram als ulls, Titayna meva!
T'estimo; no'm vols tú?

TITAYNA, *baixet, molt íntim.*

Si. Jo t'estimo!
(S'abrassen amb molt amor.)

CAMPANYA PATRIÓTICA

LO DE LES NOTARIES

Les Corts s'obren quan la campanya en pró del Dret Catalá y el moviment de protesta contra el R. D. sobre provisió de Notaríes ha trascendit arreu de Catalunya. Unánimement s'ha rebutjat la disposició anticonstitucional centralista; d'alguns punts de Espanya n'han sorgit raonades protestes, no s'ha pronunciat cap paraula que avalorés la «gran» obra den Barroso, que malgrat tot, malgrat que la protesta fa sis mesos que dura, en Canalejas la manté com si ella fos el nirvi del Govern, fos quelcom de substancial a l'actuació del partit liberal; que potser sigui una part del programa ultra-centralista que l'actual Govern havia de realisar.

La campanya es ben forta a Catalunya, continúa intensa. No sabem com se presentará en Canalejas a donar satisfacció als diputats catalans quan li demanin enérgicament la derogació del R. D., emperó si volem afirmar resoltament que'l R. D. Barroso representa una injusticia intolerable, que constitueix la porta d'entrada al favoritisme, a la corrupció del cos notarial, qual cos, dispost per la seva essencia al servei del Dret alcansa a Catalunya una altíssimá y feconda brillantor.

Es més: el R. D. atacant ignominiosament al Notariat y convertintlo en un «cuerpo» més, sense arrels y sense compenetració en l'entranya viva de la societat, ataca també d'una manera directa a la conciencia jurídica del país y destrueix l'orde social, constituit per les normes evolutives del viure individual y de la convivencia colectiva.

Per això els representants de Catalunya al Parlament espanyol s'oposaran per tots els medis a la vigencia d'aquesta disposició centralista, que es un graó més cap a un uniformisme imaginari y que es en tots conceptes una mofa, no més que una mofa sarcástica y cruenta dels nostres paternals governs.

EL MITING DE LLEIDA

Regna gran entusiasme pera assistir al miting de Lleida per part dels habitants de les comarques d'aquella «provincia».

Importants personalitats, entre elles el diputat pel districte senyor Moles y el que ho es de la Seu d'Urgell, senyor Garriga y Massó, han promés pendre part a l'acte grandiós que diumenge tindrá lloc a Lleida. Además s'espera la resposta d'altes personalitats catalanes, les quals acabarán de donar ressonancia al miting.

MITING A TARRAGONA

Pera diumenge vinent, dia 21, també s'ha acordat la celebració d'un gran miting a Tarragona. Pera que's vegi l'entusiasme amb que s'ha acullit l'idea, copiem el següent article de «Catalunya Nova» encapsalat amb un gran títul a dues columnes:

«Per fí ha arribat la desitjada nova: el vinent diumenge tindrem el goig d'hostatjar a casa nostra a valiosíssims elements del catalanisme militant, a representants dels qui estimen a Catalunya y lluiten per ella. Y a ells, als companys en amor a la terra volguda d'altres ciutats y viles de Catalunya, ens hi ajuntarem els tarragonins, y plegats celebrarem un acte grandiós de proprotesta contra l'odiós y oprobiós R. D. den Barroso, que disposa la centralisació de les oposicions a Notaríes, pera conseguir l'anorreament definitiu del nostre Dret, ánima de la nostra ánima, fidel reflexe de la rassa catalana, que no han pogut fer desaparéixer després de tantes vexacions y limitacions imposades.

Y a l'ensems l'acte esplendoróS que's prepara será d'amor an aquest Dret, una de les manifestacions de la nacionalitat, que hem de conreuar amb gran cura y ferlo espandir y fructificar, doncs ell ha sigut la base més ferma de la prosperitat y grandesa de Catalunya.

No tenim temps de parlarne més llargament, com voldriem, de l'acte grandiós que's prepara, car la nova s'ha rebut massa tart, y ens ho reservem pel diumenge vinent, dia del miting, que será diada senyalada pera Catalunya y pera Tarragona y de gran festa pera el nostre casal.

En aquesta hora, en que escrivim convidats pel president de l'U. D. N., deuen estar reunits els representants de les més valioses entitats tarragonines pera tractar de l'organisació del miting, iniciat pels estudiants de la facultat de Dret de Catalunya y secundat pels qui estimen a la Patria y a son Dret, sense distincions de cap mena.

A judicar per l'efecte ben gros que l'anunci del miting ha produit y pels oradors que's diu que vindran a pendre part en el miting — els estudiants anomenen distingidíssims oradors — l'acte de diumenge tindrá gran ressonancia.

Una efusiva abrassada als valents estudiants y defensors del Dret Catalá, y fins a diumenge.»

Per avui estan convocades totes les entitats de Tarragona amb el fí d'activar els treballs de propaganda.

Antoni Bori Fontestà

Ahir morí en la seva casa de Badalona, víctima de llarga y penosa malaltia, el conegut y llorejat poeta Antoni Bori y Fontestá. Ja feia temps que'l seu mal el tenia allunyat de tota mena de tasca literaria, y fins havia hagut de deixar la carrera del professorat, en la qual s'havia conquerit un lloc ben honrós, igual que en el camp de les lletres.

Deixa escrites un bon nombre de poesies, moltes d'elles premiades en els Jocs Florals de Barcelona y en altres certamens celebrats arreu de Catalunya. Malgrat pertenéixer de ple en aquella escola que s'ha anomenat floralesca, en Bori y Fontestá era un poeta y d'entre les seves poesies se'n pot fer un trial de ben notables, sobre tot en el genre de caient popular, la senzilla frescor del qual sentia en gran manera.

En Bori havia també escrit pel teatre, deixant algunes comedies de costums marineres que's recomanen sobre tot per la pintoresca frescor del diáleg.

Com a home en Bori y Fontestá era afable y servidor, bon amic dels seus amics y un ferm nacionalista.

Descansi en pau el notable poeta y rebi la seva desolada familia la sincera expressió del nostre més sincer condol.

UNA FELICITACIO AL SENYOR LLUHÍ

La U. F. N. R. del districte II ens prega la publicació de lo seguent, que amb gust fem:

En la sessió celebrada el passat dilluns per la Junta Directiva de la U. F. N. R. del districte II, després de l'aprovació de diferents assumptes d'orde interior, entre'ls quals hi figurava l'admissió de 23 nous socis, va pendres per unanimitat l'acord d'enviar la seguent carta al senyor Lluhí Rissech.

«Senyor don Joaquim Lluhí Rissec.

Estimat amic y correligionari: La Junta Directiva d'aquesta societat, en sessió del dia d'avui ha acordat, per unanimitat, endressarvos la més coral felicitació per la valentia amb que haveu mantingut, com a president de la minoría municipal d'Unió Federal Nacionalista Republicana, el criteri del partit en lo referent a la constitució del nou Ajuntament, fent així fracassar l'insensat projecte de les dretes d'excloure als radicals en el repartiment de tinencies y evitant alhora que aquests poguessin monopolisarles.

També acordá felicitarvos per la important conferencia donada el passat dissabte al Centre Nacionalista Republicá, principalment per les orientacions recomanades en la segona part de dita conferencia, les quals són les que dintre de la més extricta disciplina de partit ha mantingut sempre aquest Centre.

Visqueu molts anys pera bé y asseguransa de la puresa del nostre ideal republicá, patriótic y justicier.

Barcelona, 15 de janer de 1912. — El president, Josep Quer. — El secretari, Benet Bagué.»

Notes polítiques

L'acció de la Joventut

Ans d'anit s'havia de celebrar en el C. N. R. l'anunciada junta general extraordinaria de la J. F. N. R. de Barcelona, pera proveir el cárreg de vocal, vagant en son Consell directiu. Peró com que no's lográ reunir el nombre suficient de socis que prescriuen els Estatuts, la presidencia aixecá la sessió tot seguit de comensada.

El Consell general, reunit després en junta ordinaria, va aprovar per unanimitat la resolució del president, que ho era'l senyor Gambús, y acordá convocar de segona convocatoria, l'assamblea extraordinaria pera dimecres de la setmana entrant, dia 24, a la mateixa hora. A petició d'alguns socis acordá també'l Consell incloure en l'orde del dia de l'assamblea, un torn de proposicions generals.

Acordá, finalment, el Consell, després de oirt amb gust l'exposició de projectes d'algunes Seccions, fetes pels presidents de les mateixes, fer constar en acta y públicament la satisfacció del Consell y de tota la Joventut per l'indult dels reus de Cullera.

El senyor Dato

L'exministre conservador don Eduard Dato ha escrit al diputat provincial senyor Bartrina dientli que's proposa venir an aquesta capital el 28 del mes que som, amb l'objecte de donar una conferencia al Museu Social.

Ben segur que aquesta conferencia tindrá lloc al paraninf de la Universitat.

Anants y vinents

El senyor Dato no pensa pendre part en cap acte polític durant sa estada a Barcelona.

Han arribat an aquesta ciutat els senyors Cambó, Sol y Ortega y Matheu. També ha arribat el capitá general senyor Weyler, que era a Madrid.

Cap a Madrid han sortit el duc de Solferino y el senyor Milá y Camps.

Reunió.

A darrers de mes celebrará junta general el Círcul Republicá de la plassa del Teatre.

Segons un diari d'anit, sembla que en dita junta se pendran acords de bastanta importancia.

La U. F. N. R. y lo dels tranvies

S'ha constituit la ponencia nomenada per la Junta Municipal de la U. F. N. R. pera judicar l'actitut dels regidors del partit en l'afer de la discusió municipal de l'allargament de la reversió dels tramvies, amb tots els individus que la formen, que són els senyors Suñol, Carner, Pere Corominas, Layret, Bastardas y Conrat Roure.

S'ha posat a estudi l'expedient de l'assumpte y hi ha l'intent de dictar dictamen molt aviat.

L'ARTICLE DEN COROMINAS

Més felicitacions

Senyor don Pere Corominas.

Heu recullit en vostre admirable article «Dolsa pietat!!» tot el pensament y el sentiment nostres y l'heu expressat amb paraules d'intensa emoció.

Una vegada més rebeu les nostres simpaties.

Barcelona, 14 de janer de 1912.

Nin, Companys, Josep Sisquella, Vallverdú, Erviti, Mendoza, Casanellas, Oriol Martorell, Ferrerons, Solanes, Cálix, Caballeria, Marcobal, Juanola, Merino, Diego Carreras, Lluis Sisquella, Viñals, Millet y Pagés, Rovira, Cortadella, Griñó, Braja, Cortinas, Botella, Noet, Viñas, Joan Sisquella, Baucells, Forcadas, Recasens, Bernadas, Canals, Calvet, Barceló, Perdigó, Coll, Cuadras, Garrigosa, Balagueró, Carreras, Lapuente, Sans Torras y Boix.

Senyor don Pere Corominas.

Honorable mestre y amic: Quina concepció més sagrada y excelsa la vostra, home-exemple, al llensar arreu de la Patria vostres devots planys de dolor y la pietat d'un cor fondament entristit!

Seguiu, home auster y virtuós, la vostra vida d'honrada conseqüencia, y vulgui la sort que poguem en tota hora emmirallarnos amb la vostra obra patriótica y humanista.

Ajunteu la meva modestíssima, peró coral y noble enhorabona a les justíssimes que esteu rebent amb motiu del gloriós y magistral article «Dolsa pietat!!» degut a la vostra extraordinaria inspiració, que ha mogut a tot Catalunya y a fora d'ella, per haverhi en ell la més bella y dolsa idealitat de la regeneració de régims de justicia, que la civilisació desprecia per inhumans.

Salut, honorable Corominas, y que la Patria us ho tingui en compte, el gest hermós que haveu ofert a l'opinió lliberal d'un poble culte. — Salvador Pulido.

Ciutat, 16-1-912.

Senyor don Pere Corominas.

Us felicito coralment per l'hermós y humanissim article «Dolsa pietat!!». — Josep M. Feliu y Codina.

HOMENATGE

de l'Associació Wagneriana a Madame Lina Passini-Vitale y an en Joan Raventós

Diumenge a la tarde varen despedirse del públic de Barcelona aquests dos grans artistes; la senyora Passini-Vitale y el senyor Raventós, notabilíssims intérprets del «Tannhauser» d'enguany.

L'Associació Wagneriana entregá a cada un d'aquests grans artistes un pergamí bellament dibuixat pel senyor Flos y Calcat y del contingut dels quals anem a donarne compte.

Se llegia en el que's va entregar a la senyora Lina Passini-Vitale lo segueut:

«All'esimia e grande artista Lina Passini-Vitale, che per la primera volta interpretó magistralmente, nella nostra lingua catalana, la parte de Siglinda de «La Walkyria», in omaglo della piu profonda ammirazione per la sua grande maestria rappresentando l'eroine de Ricardo Wagner é per la sue straordinarie di attrice e cantante.»

Deia el dedicat an en Raventós:

«A l'eminent tenor catalá en Joan Raventós, qui amb pronunciació correctíssima, facultats vocals admirables, compenetració amb els personatges perfecta, encarná en nostre Gran Teatre del Liceu «Siegmund» y «Tannhauser» de Ricard Wagner, cantant per primera vegada, en nostra llengua catalana, tot el primer acte de «La Walkyria», en penyora de reconeixement de l'Associació Wagneriana.»

Aquests dos pergamins anaven firmats pel Consell Directiu y s'hi veien les firmes de Alfons Par, Francesc de P. Uriach y Fortiá Vilaseca.

El públic nombrosíssim que acudí diumenge al Liceu, feu un seguit de sorolloses ovacions als artistes homenatjats per la Wagneriana, els quals, devem afegir, reberen moltíssims presents.

La mare de la reina

Amb l'exprés d'ahir matí arribá a Barcelona, tal com s'havia anunciat, la princesa Beatriu de Battemberg, mare de donya Victoria Eugenia.

Al baixador del passeig de Gracia s'hi reuniren, pera esperar a la distingida dama, les autoritats barcelonines y altres personalitats.

Entre'ls que esperaven recordem a l'arcalde don Joaquim Sostres y al regidor senyor Garriga y Coll; al governador don Manuel Portela; als marquesos de Robert, Alella y Comillas; el diputat provincial don Joaquim Cabot y Rovira, que portava la representació del senyor Prat de la Riba; President de l'Audiencia don Pasqual del Río; fiscal senyor Ribes; la senyora marquesa de Comillas; donya Julia Navarro de Cardenal; don Joan Antoni Güell, Millan Astray, Ribé y altres.

A l'arribar el tren les autoritats saludaren a la princesa, la qual se dirigí, amb els que la esperaven, a l'hotel de les Quatre Nacions, ont tenia habitacions preparades.

Després d'esmorzar y d'haver rebut moltes visites, la major part d'elles de personalitats de la colonia anglesa en aquesta ciutat, la princesa comensá la tanda de visites del programa de la seva estada en aquesta ciutat que no será més de dos dies.

A dos quarts de dues de la tarde sortí de l'hotel acompanyada dels senyors marquesos de Comillas, cónsul general d'Anglaterra, majordom de Cambra, dama d'honor, don Joan Antoni Güell, Millan Astray y Retana, dirigintse a la Catedral.

Allí fou rebuda pel bisbe doctor Laguarda, acompanyat de sos familiars.

La princesa visitá lo més notable que tanca la Seu barcelonina, admirant y ponderant els tresors artístics que conté.

De la Catedral la comitiva se dirigí a Ca la Ciutat. Al peu de l'escala l'esperaven l'arcalde senyor Sostres, els regidors senyors Pañella, Garriga y Coll, y Carreras Candi, el secretari de l'Ajuntament senyor Gómez del Castillo, el quefe de la guarda urbana senyor Ribé y altres alts empleats.

Al saló de l'Arcaldia el senyor Sostres digué unes paraules de salutació a la princesa y li oferí la casa en nom de Barcelona. La princesa feu present el seu agraiment a l'arcalde.

Totseguit visitá el Saló de Cent y el de sessions, despedintse dels regidors y dirigintse al Palau de la Generalitat, acompanyada de l'arcalde.

Al peu de les escales de la Diputació esperaven a la dama el president del Cos Provincial senyor Prat de la Riba, els diputats senyors Cabot y Rovira y Bartrina, el secretari senyor Parés y el comandant de mossos de la esquadra.

Fetes les salutacions acostumades, la princesa pujá a les escales de la Diputació que eren alfombrades y visitá els salons dels diputats, de la presidencia, de la Comissió Provincial, de Sant Jordi y de sessions, sortint pels claustres y entrant a la Capella de Sant Jordi després d'haverse fixat amb les obres de restauració del Palau que s'estan fent.

El senyor Prat de la Riba, junt amb els seus companys de Diputació, acompanyaren a la princesa fins a l'entrada del Palau ont li donaren comiat.

Sortint de la Diputació la princesa y els seus acompanyants, se dirigí a fer altres visites. Aná als Museus y al Temple de la Sagrada Familia, pujant més tart al Tibidabo ont permaneixé bona part de la tarde.

Al baixar de la hermosa montanya se feu portar directament a l'hotel.

A la nit va assistir a la funció del Liceu.

Avui anirá a Montserrat. A la nit será obsequiada amb un concert íntim en el Palau de la Música Catalana.

Demá, en l'exprés de les 9'40 del matí, continuará la princesa el seu viatge a Fransa y a l'Anglaterra.

Festes y Sports

La setmana passada va quedar definitivament constituit el Sindicat de periodistes deportius.

La Junta Directiva ha quedat constituida en la seguent forma:

President, don Narcís Masferrer; vispresident, don Ricard Cabot; secretari, don Frederic Bonet; vissecretari, don Josep Madico; tresorer, don J. Elias Juncosa; vocals, don Enric Gibert y don Alfons Roure.

En el «match» celebrat diumenge al matí al Parc, entre'l corredor pedestre senyor Prat y el ciclista senyor Ribot, va guanyar aquest darrer, donant les cinc voltes en 17 minuts y 15 segons. El corredor a peu va donar les tres voltes convingudes, en 17 minuts y 35 segons.

La societat «Sport Vasco» ha reunit junta general pera la elecció de cárregs, quedant constituida la nova directiva com segueix:

President, don Adolf Llopart; vispresident, don Josep O. Salom; secretari, don Marian Garcia; tresorer, don Josep Thomas; intendent, don Samuel Morris; vocals, don Octavi Abelli y don Manuel Gamboa.

En la reunió va acordarse per unanimitat que'l campionat d'aquest any comensés el dia 2 del mes de febrer.

Teatres y Concerts

ELDORADO

Demá, tindrá lloc en el Teatre de Catalunya (Eldorado), ont segueix sa campanya amb general aplaudiment la notable companyia cómica Marian de Larra y Artur La Riva, l'estrena de la comedia en dos actes «Puebla de las mujeres», original dels tan aplaudits germans Alvarez Quintero, y qual comedia s'estrenará casi al mateix temps a Madrid y Barcelona, ja que avui, dimecres, deu estrenarse al Teatre Lara, de Madrid.

La comedia, l'acció de la qual passa en un poble d'Andalusia, será presentada amb una decoració nova.

ROMEA: Debut de la senyoreta Abadía

Anit, y amb el drama de don Josep Echegaray, «El gran galeoto», debutá en aquest teatre la primera actriu senyoreta Rafela Abadía.

Té la jova actriu una figura encisadora, un gran domini escénic y una dicció purissima que fa rajar els versos afiligranats y cristallins dels seus llavis. Sols en els moments de gran intensitat dramática se li nota una mica d'indecisió, que sens dubte era produida ahir per l'impressió de l'acullida que tingué per ella'l públic, ovacionantla carinyosament a l'aparéixer en escena.

Durant tota la representació's succeiren les ovacions a la gentil actriu y als senyors Calvo y Vaz.

A l'acabar el drama'l públic ovacionà formidablement als artistes obligant al senyor Calvo y á la senyoreta Abadia a dirigir sentides paraules d'agraiment.

Davant d'una nombrosa concurrencia en la que hi figuraven distingides famílies de la bona societat barcelonina, el passat dilluns tingué lloc la funció de despedida de la primera actriu donya Dolors Velázquez, amb les obres «Cuento de abril» y «La losa de los sueños».

La celebrada actriu fou objecte de moltissims aplaudiments, y a l'acabar, se li tributá una grandiosa manifestació de simpatia amb la que'l públic va volguer una vegada més segellar l'esmerada tasca artística de la senyoreta Velázquez, el talent de la qual ha sigut per tothom encomiat en el curs de la present temporada.

El proper dijous se celebrará'l segon «matinée» de moda, amb la joia del teatre clássic, l'exquisida comedia den Tirso de Molina, «El vergonzoso en Palacio», desempenyant per primera vegada'l paper de «Doña Magdalena», la notable primera actriu Rafela Abadia.

Abans se posará en escena la preciosa comedia den Tamayo y Baus «Más vale maña que fuerza».

La funció donará comens a dos quarts de cinc de la tarde.

Avui dimecres, a les cinc de la tarde, amb motiu de la festa de Sant Anton, tindrá lloc en aquest teatre una funció extraordinaria, posantse en escena la grandiosa obra de Calderon «La vida es sueño». Demá dijous, segona matinée de moda a dos quarts de cinc de la tarde. El próxim divendres, després de la representació de «El vergonzoso en Palacio», se llegiran pels artistes senyoreta Abadia y senyors Calvo y Vaz, poesies de don Joan Maragall com homenatge a tan glorios poeta.

La primera representació de «El alcalde de Zalamea» tindrá lloc el vinent dissabte. La funció comensará a l'hora de costum.

En ensaig: «Hamlet».

NOVETATS

Són nombrosíssims els encárregs d'abonament pera les tres úniques funcions que la companyia de l'eminent artista francesa madame Martha Regnier, donará en aquest teatre'ls dies 22, 23 y 24 del mes que som, amb les obres «L'amour veille», «La petite chocolatiére» y «Papá», en colaboració amb els primers actors MM. Henry Roussell y Louis Leubas.

A fi de poguer atendre als nous solicitants d'abonament, l'empresa recorda que sols reservará als senyors abonats a la «tournée» Cecile Sorel, les seves localitats fins a les set de la tarde d'avui dimecres.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Amb éxit extraordinari ha donat son primer concert en el Teatre de la Comedia de Madrid, el famós Quartet Rebuer de Francfort.

El selecte auditori que omplia'l saló, tributá una sorollosa ovació als artistes, obligantlos a sortir en escena diverses vegades a rebre'ls aplaudiments d'un públic entusiasta.

Els dos concerts que'l Quartet Rebuer donará a Barcelona tindran lloc els dies 22 y 24 del corrent en el Palau de la Música Catalana.

Havent la princise Beatriu de Battenberg manifestat desitjos de sentir a l'Orfeó Catalá executant les obres d'autors catalans que formen el seu principal repertori distingides personalitats de nostra ciutat han organisat una audició íntima que tindrá lloc avui dimecres al vespre, al Palau de la Música Catalana.

NOU

El chor d'homes d'aquest teatre obsequiará dintre pocs dies amb un banquet al seu director don Pere Puig. El mateix banquet serviria també pera celebrar l'éxit obtingut en el benefici a favor del chorista senyor Alted, pera redimirlo del servei militar.

Darrerament ha debutat el popular actor senyor Alfonso amb la celebrada sarsuela «El barquillero». La reaparició de dit artista en aquest teatre ont amb tantes simpaties compta, fou rebuda amb grans aplaudiments.

Continuen els ensaigs de la sarsuela «El carro del sol», l'estrena de la qual tindrá lloc dintre pocs dies.

Les representacions de «La casta Susana» segueixen comptantse per plens, degut sens dubte, a l'immillorable interpretació que dona a la celebrada opereta l'excelent companyia del nostre Santpere.

Pera darrers d'aquesta setmana s'anuncia l'estrena de la sarsuela cómica «El ilustre doctor», lletra del nostre amic don Joan Mallol y música del jove compositor senyor Alea, baix el seguent repartiment:

«Adelina», senyoreta Rodríguez; «D. Mariano», senyor Santpere; «Don Cristóbal», senyor Ramírez; «Arturo», senyor Carabellido; «Manuel», senyor Maella; «Un guardia», senyor Calle; Un groom.

La Mancomunitat Valenciana

Abans d'ahir van estar a visitar al senyor Prat de la Riba els delegats de la Diputació de Valencia pera estudiar el projecte de la Mancomunitat.

Els diputats provincials de la regió veina varen conversar llarga estona amb el president del Cos Provincial, enterantse minuciosament dels antecedents y detalls relatius a l'expressat objecte, fixantse especialment en les bases que fan referencia a la hisenda provincial.

Acabada la conferencia, els expressats delegats varen visitar el Palau de la Generalitat acompanyats del senyor Parés.

Sessió de l'Ajuntament

Comensa la sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana, a les 5'10 de la tarde, presidintla'l senyor Sostres.

Se llegeix y s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Despaig oficial

Diverses

Ofici del primer tinent d'arcalde senyor Mir y Miró, solicitant de l'Ajuntament los mesos de llicencia pera atendre al restabliment de la seva salut.

Altre ofici, del vispresident de la Junta municipal de Ciencies Naturals participant que'l rector de l'Universitat ha designat al catedrátic de la Facultat de Ciencies doctor don Eduard Fontseré Riva, pera formar part de la Junta en substitució del doctor De Buen.

Altre, de l'arcaldia, dient que'ls tres vocals de la Comissió d'Ensanxe designats per sorteig verificat en la sessió del dia 3 del que som, senyors Rocamora, Moritz y Espasa no han pogut acceptar el cárreg per diverses raons, per lo que s'ha de procedir a nou sorteig.

Altre, del president de la Junta provincial de Protecció a l'Infancia, convidant a l'Ajuntament a l'inauguració del primer Restaurant de Maternitat que ha establert dita Junta en el carrer del Peu de la Creu, 18, qual acte tindrá lloc el diumenge vinent, al migdia.

Sorteig

Se sortegen els vocals proprietaris que han de formar part de la Comissió d'Ensanxe, quedant elegits els senyors don Emili Marfá y don Angel Batlló.

Proposicions

Per l'abolició de la pena de mort

Se llegeix la seguent proposició:

«Creyendo hacernos intérpretes del estado de opinión de la ciudad de Barcelona, con motivo del indulto otorgado á los reos de Cullera, proponemos al Ayuntamiento no sólo perpetuar la fecha solemne en que el espíritu de la nación, desposeído de bárbaros atavismos ha dado testimonio de su progreso sino además hacer lo necessario para que la digna y levantada aspiración de Barcelona y de la nación entera de suprimir la pena de muerte tenga su definitiva consagración incorporando á nuestras leyes el principio de la abolición de dicha irreparable pena que, es hoy no sólo aspiración del pueblo español sino también postulado de la ciencia moderna.

Los concejales que suscriben tienen, por todo ello la honra de presentar la siguiente proposición:

1.º Que se declare su urgencia.

2.º Que se acuerde que la Comisión ó Comisiones que deban entender en dar nombres á las calles de la ciudad designen al Ayuntamiento, previo el correspondiente estudio y á la mayor brevedad, la calle que deberá llevar el nombre de 14 de enero de 1912

3.º Que se acuerde solicitar de los diputados á Cortes por esta ciudad que en la primera sesión que celebre dicha Cámara presenten la oportuna proposición de ley pidiendo la supresión de la pena de muerte de nuestros códigos.—Lladó, Figueras y Guñalons.»

Baralles dels radicals

Y heusaquí que passa lo que ja va passar en altra ocasió, o sigui que'l senyor Serraclara afirma, orgullós y molestat, que damunt la taula hi ha una proposició d'ell sobre'l mateix objecte.

El senyor Lladó: Ho extranyo, perqué ja previament havia preguntat si hi havia altra proposició presentada, haventsem contestat negativament. Per això jo he presentat la meva.

El senyor Serraclara: *Y qui la firma aquesta proposició?*

Per la secretaría's llegeixen els noms de Lladó, Figueras y Guñalons.

El senyor Serraclara: Jo tinc entés que aquests senyors formen part de la minoria radical, peró no s'han dignat consultarme. Ara, com que les dues proposicions presentades són casi iguals, podrien refóndres, alegint la del senyor Lladó a la meva.

El senyor Lladó: Jo he presentat la meva proposició en ús del meu perfecte dret y no tinc per qué demanar permís al senyor Serraclara, ni per qué ajupirme a condicions.

Hi ha en el saló un silenci sepulcral. Tothom deixa que'ls radicals se mengin els fetges.

El senyor Serraclara: Peró es que mentres j osigui el quefe (y se nota que pronuncía aquestes paraules violentament, com si fos un quefe de veritat y no un subjectat a tutela), no necessito imposar condicions, sinó subordinació de S .S.

En Soriano y algun altre: Molt bé.

En Figueras y altres: Molt mal. (Rumors que duren llarga estona.)

El senyor Serraclara: Se dona'l cas de que el senyor Lladó ha fet un acte a espatlles de la minoria radical a la qual diu pertányer. Jo votaré y votaran els meus amics en contra la pena de mort, peró sempre que'l senyor Lladó intenti quelcom contra la quefatura d'aquest grupu, sápiga que tant jo com els meus amics li sortirem al pas.

El senyor Lladó, arronsantse: Demano, doncs, que's sospengui la sessió pera posar la meva proposició en consonancia amb la del senyor Serraclara.

El senyor Serraclara: Jo demano l'immediata discusió de la proposició del senyor Lladó.

El senyor Lladó: Es que'l senyor Martorell també ha presentat una proposició en el mateix sentit y seria qüestió d'unificarles.

Per fi y després d'alguna confusió, se vota l'urgencia de la proposició (la den Lladó y Vallés), lentse, a demanda del senyor Mir, nominalment.

El senyor Lladó aleshores s'aixeca pera defensar l'urgencia de la seva proposició. Diu que's tracta amb ella de concretar la aspiració de tota Espanya. La dreta pot votar la proposició perqué la religió católica es enemiga de violencies; l'Esquerra, perqué l'abolició de la pena de mort forma part del seu programa, y els radicals, perqué seria llástima que per minucies no's pogués votar la proposició.

El senyor Serraclara: La minoria radical votará contra l'urgencia.

El senyor Figueras, enérgic: Part de la minoria radical votará en pro de l'urgencia.

Un del públic: Més unió entre'ls radicals, volem.

Altres: Fora!, treieulo!

Els guardes expulsen al que ha interromput.

Posada a votació l'urgencia, es rebutjada per 38 vots contra 3, dels que la firmen.

El senyor Guñalons: He votat l'urgencia perqué era firmant de la proposició, peró reconec que's devia consultar al senyor Serraclara.

El senyor Lladó: Ja li he ofert refondre les proposicions.

La proposició definitiva

Seguidament se dona compte de la seguent proposició, firmada pels senyors Martorell, Vidal Valls, Matons, Serra, Fornells, Serraclara y Mir:

«Que se eleve á la presidencia del Consejo de ministros una razonada exposición en súplica de que respondiendo al sentimiento nacional y á las propias convicciones del Gobierno, expuestas en su programa, presenten cuanto antes á las Cortes un proyecto de ley suprimiendo la pena de muerte de la escala que contiene nuestro Código; y que el precedente acuerdo se ponga en conocimiento de los señores diputados á Cortes por nuestra ciudad, encareciéndoles presten toda su apoyo y valiosa influencia para que la aspiración de esta Corporación sea con todo favor acogida por el Ministerio en su día con su elocuencia, con sus votos, contribuyan en el Parlamento á la consecución de tan bella aspiración de nuestro pueblo.»

S'aprova l'urgencia per 29 vots contra 15.

El senyor Ripoll manifesta que ha votat en contra únicament per creure que són aquestes, qüestions agenes al Consistori.

El senyor Martorell apoia la proposició explicant el sentit de la mateixa, que no es altre que recullir l'estat d'opinió de Barcelona en pro de l'abolició de la pena de mort.

Apoia també la proposició'l senyor Serraclara, afirmant que la pena de mort va desapareixent del dret modern.

L'inconmensurable Garriga y Coll, arreglantse'ls lentes: «En Francia eztan guillotinando cada zemana.» (Rialles.)

El senyor Serraclara: Doncs digui que hi deuen haver oposicions a la plassa de butxí. (Riallada general.)

El carlí Condominas, quan no pot fer menys un deixeble den Savalls y del capellá de Flix, troba que la pena de mort está molt bé, y troba aventurat pendre cap decissió sobre la materia, per quant, diu, els tractadistes y els técnics no se han pogut posar d'acord .Cap Estat, afegeix, l'ha abolida, ni Portugal, ont hi tenen molt carinyo.

Interrupcions dels republicans. Cops de campana del president.

Insistei xel carlí Condominas ,aliat de la Lliga, contra l'abolició de la pena de mort, dient que sobre aquest punt hi ha tanta diversitat de criteris que es difícil concretarlos en un acord y menys en una entitat administrativa. (Ja hi som!) Afirma que una cosa es el sentiment de pietat que s'ha promogut amb motiu de la demanda d'indult y l'altra la conveniencia d'abolir la pena de mort.

Intervé en Lladó y Vallés, afirmant que avui ja tots els tractadistes convenen en la necessitat d'abolir la pena de mort. El codi d'Espanya, en el qual hi ha aquesta pena, data de l'any 1870.

El senyor Nualart: La República la mantingué.

El senyor Lladó: Això no té res que veure perqué ademés de que les formes de govern també progressen, lo que 30 anys enrera podia esser considerat necessari o podia explicarse ara's rebutja.

Acaba afirmant que a Espanya amb motiu de lo de Cullera, s'ha aixecat un clam general contra'l patíbul, lo qual ha succeit sense distinció d'idees, ni partits, ni escoles.

El senyor Nualart opina que no es l'Ajuntament l'entitat més senyalada pera canalisar l'opinió en un sentit determinat pera lo que fa referencia an aquest assumpte. Enten que això es qüestió de les corporacions llegislatives. Y acaba amb la cantarella de tots els conservadors o sigui que la pena de mort eixsteix a tot arreu.

El senyor Abadal que «va con malas compañías», explica'l vot contrari a la proposició que donaran ell y els seus amics. Creu que en un assumpte de tanta trascendencia els acords s'haurien de pendre per unanimitat y no per majoria.

Y ara ve lo gros. L'advocat senyor Abadal diu, dirigintse als firmants de la proposició: «L'aspiració de tots nosaltres es que les costums públiques arribin a un tan alt grau de perfecció y humanisme, que no hi hagi necessitat d'aplicar cap pena, y molt menys una tan terrible, com fa de la mort. Si creieu que això's pot aconseguir amb una votació no hi mancará'l nostre vot (!)»

El senyor Lluhí recull les paraules del senyor Ripoll y diu que l'Ajuntament no ha de cuidar solament d'assumptes administratius, sinó que ha de recullir tots els batecs y esclats de l'opinió: sentar la contrari, es sentar un criteri tan estret que no pot admétres de cap manera. Jo, diu, home de democracia y de llibertat, treballaré sempre per elles, valguentme pera ferho, d'aquesta poderosa máquina que es l'Ajuntament.

Si els bisbes, afegeix, han demanat, com aquí s'ha dit, l'indult dels condemnats a mort, s'ha d'aplaudir y s'ha de trobar be, reconeguent que aquest acte es un argument més en pro de l'abolició de la pena de mort, ja que l'Iglesia mateixa, de fet, la demana.

El senyor Condominas torna a parlar pera dir que una cosa es la teoria y l'altra la práctica. (Mira, mira.) Perqué aquesta diu, ha demostrat que la pena de mort s'ha d'aplicar perqué «no sols corretgeix», sinó que dona exemple (!). En principi se manifesta contrari a l'aplicació de la pena de mort, peró creu impossible que en la práctica pugui abolirse .Els bisbes s'han inspirat en el horror del patíbul...

El senyor Esteva: A instigació d'altres...

El senyor Condominas: Sempre espontániament, perqué no tenen necessitat d'esser instigats.

El senyor Lladó demana als firmants de la proposició que acceptin posar el nom de «14 de janer» a un carrer de la ciutat.

El senyor Martorell ,en nom dels firmants, no ho accepta.

El senyor Ripoll, creu que lo que's discuteix es agé a l'Ajuntament, ja que's pot treballar per la Democracia y per la Llibertat, fent obra administrativa. Personalment se declara partidari de l'abolició de la pena de mort, peró creu que no hauria de discutirse això.

Seguidament s'aprova la proposició, aprovantse per 31 vots contra 15.

Orde del dia

Consums

El senyor Carreras demana explicacions a la Comissió de Consums, que proposa imposar penalitat a la companyia de M. a S. y a A. ,per haverse descobert a un empleat realisant frau.

El president, senyor Muñoz, no'n sab res y contesta'l senyor Muntañola, donant les explicacions demanades.

Mocions

Pregunta

El senyor Carreras demana'l per qué han passat a l'agencia executiva'ls rebuts de l'arbitri sobre neteja de clavagueres.

El senyor Mir li contesta, dient que no s'ha fet més que complir el reglament, y el senyor Muntañola afirma, tan rodó, que la Comissió d'Hisenda reorganisará tot lo que an això fa referencia.

El fris den Torres García

El senyor Nualart pregunta qué s'ha fet del fris den Torres Garcia, que sigué arrencat del despaig d'Hisenda.

El senyor Mir li contesta que la Junta de Museu el rebutjá y que ara no'l preocupa que'n fassin lo que'n vulguin. Peró pera dir això pronuncia un discurs kilométric.

Rectifica'l senyor Nualart, demanant que el fris se coloqui en lloc adequat, lo qual ofereix ferho'l senyor Rosés, president actual d'Hisenda.

Els metges municipals

El senyor Ripoll pregunta a l'arcalde si es cert, com han dit els diaris, de si els metges municipals al visitarlo, van lamentarse de que's volgués disoldre'l cos.

El president contesta afirmativament.

El senyor Ripoll afirma que a la Comissió de Governació no's va parlar de disolució del cos, sinó de reorganisació, pera lo qual se nomená una ponencia pera que ho estudiés.

El president de Governació, senyor Mir, confirma lo que ha dit el senyor Ripoll, donant la seva opinió personal de que'l cos médic municipal, més que reorganisarse, se hauria de disoldre. Afirma que com president de la Comissió, ja ha comensat a sofrir els atacs dels metges. Y, anant per aquest camí, enumera abusos del cos médic, fent notar la desorganisació que regna y el gasto que'l manteniment del cos ocasiona.

Acaba declarant que es inútil que'ls metges vulguin mortificarlo perqué no'n treuran res.

Rectifica'l senyor Ripoll, fent constar que lo de disoldre'l cos es opinió personal del senyor Mir.

Y parla en Carreté, queixantse amargament; sembla talment, diu, que'l cos médic municipal sigui una taca negra. Si alguna anomalia hi ha hagut afirma, no es culpa dels metges, sinó de l'imperfecció del Reglament.

El senyor Lluhí: He escoltat amb gust les manifestacions dels senyors Mir y Ripoll, perqué aixi segurament el cos médic passará de caótic a orgánic.

El senyor Ripoll creu que de les paraules del senyor Carraté se'n dedueix la necessitat urgent de reorganisar el cos.

Fi

Y amb una moció sense importancia del senyor Muntañola, s'aixeca la sessió, a les vuit del vespre.

ANUNCIS OFICIALS

Tancada en el dia d'ahir la pública suscripció a 5,000 obligacions de l'Empréstit de la Junta del Port d'aquesta ciutat, se presentaren proposicions pera l'adquisició de 18,977 obligacions, lo qual significa haver quedat coberta la emissió prop de quatre vegades.

Avui, a les quatre de la tarde, tindrá lloc la pública obertura de dites proposicions, pera la conseguent adjudicació, en el local que en la Casa Llotja ocupa dita Junta.

Del Govern civil

Obsequi

Els periodistes que fan l'informació diaria en el Govern civil varen obsequiar ahir a la tarde al governador civil senyor Portela amb un banquet celebrat al Restaurant Martin, pera associarse a les felicitacions que reb amb motiu de la distinció militar que li ha concedit el Govern.

Com que's tractava d'una festa purament, exclusivament íntima, que no podia sortir — y no sortí — de l'esfera de les relacions, d'amistat establertes entre'l senyor Portela y els reporters del Govern civil, cap d'aquests faltá a la festa, prescindint en absolut de les idees de cada hú y fins del concepte que a cadascú li pot meréixer la gestió governativa del senyor Portela y el motiu de la condecoració que li ha otorgat el Govern.

Per això la festa no fou més que un dinar entre bons amics, que aquests sí que se'ls ha sabut guanyar el senyor Portela amb el seu tracte.

Ja no cal dir, doncs, que no hi vareu haver brindis. Peró després d'enllestir cada hú el selecte, el realment espléndit ménú servit per l'acreditat restaurant, un company va tenir un record sentit pera les families d'aquells que encara continúen presos per la seva intervenció en el fracassat moviment obrer del mes de setembre darrer, y el senyor Portela, contestant a les paraules del company, oferí posar tota la seva influencia pera que la Justicia no sigui amb aquells presos massa severa, que si ho fos ja no fora Justicia... Y el senyor Portela ho prometé en nom de la seva amistat que oferí als reporters amb paraules plenes d'afecte y de sinceritat.

Com li deiem an el senyor Portela, es això lo que nosaltres desitgem: que de la festa d'ahir més encara que'ls que hi assistírem ne tinguin un bon record les pobres families dels encara empresonats per aquells successos que han valgut al vencedor senyor Portela una condecoració.

Visites

Entre altres visites va rebre ahir el governador les dels senyors Plaja y Fages amb els arcaldes de Granollers y Badalona, d'una comissió de l'Ajuntament de Calella, del cónsul de Bélgica, del diputat a Corts senyor Rodés, dels senyors Cabarrús y Fuster y de la presidenta de la Casa de Lactancia. Aquesta senyora aná a expressarli la seva satisfacció per l'indult dels reus de Cullera.

Butlletí del Treball

El descans dominical

Dissabte passat se reuniren en el local de l'Associació de la Dependencia Mercantil, convocades per aquesta, diverses societats obreres pera tractar de la qüestió del descans dominical. Hi estigueren representades unes 15 o 20 societats, entre elles, les dels carreters, ferroviaris, vidriaires, joiers, dependents d'escriptori, Centre Autonomista de Dependents y altres.

Després d'un canvi d'impressions en el qual hi prengueren part la majoria dels presents, s'acordá el nomenament d'una comissió, composta de sis representants, que prepari una forta campanya pera interessar a l'opinió y sobre tot al proletariat, en la qüestió del descans dominical a fi y efecte de que'l públic, y sobre tot els obrers, s'abstinguin de comprar els diumenges. La comissió nomenada publicará manifestos, donará instruccions, organisará mitings, etc., etc.

Present a la reunió nostre estimat company don Ramon Noguer, com a secretari del novell Grupu Catalá pera la Protecció legal dels treballadors, va dirigirse als representants de les societats obreres presents, assegurántloshi que'l Grupu, complint els seus fins y amb la forsa que li dona el constituirlo elements intelectuals de totes les creencies políticques y socials, se disposa a emprendre, com a inauguració de les seves tasques, una intensa campanya pera aconseguir el compliment de totes les lleis socials vigents a Espanya, y com que d'aquestes la del descans dominical es la que menys se compleix y la que més interessa a bona part del proletariat espanyol, l'acció del Grupu pot contribuir eficasment no sols a formar l'estat d'opinió desitjat pels reunits, sinó també a aconseguir les aspiracions d'aquests.

Les manifestacions del senyor Noguer foren molt ben rebudes pels presents.

Diumenge, per orde del senyor arcalde, foren retirats dels Encants tots els genres nous, permaneixent obertos, ja que gaudeixen d'excepció, les parades de coses vellés.

L'orde fou molt ben rebuda pels obrers, ja que ara els botiguers que no volen tancar els diumenges, invocant el que'ls Encants estan oberts y venen articles nous, no tindran aquesta excusa pera deixar de complir la llei.

Vaga de cotxers

Segons ens informá anit el governador, avui es probable que's declari una vaga molt important: la dels cotxers y «chauffeurs» de Barcelona.

Les causes, segons l'explicació del senyor Portela, són les seguents:

Els obrers de la Companyia General de Cotxes y Automóbils, més coneguda pel «trust» y els del Sindicat de Llogadors de Luxe y de Punt varen presentar als seus patrons, fa temps, unes bases pera modificar les condicions de treball en son ofici. Demanaven aument de jornal, disminució de hores de treball, reconeixement de la Societat obrera, amb intervenció d'aquesta en les quadres, etc., etc.

Els patrons contestaren que acceptaven l'aumentar el jornal y reduir les hores de treball, peró rebutjaren les altres condicions.

Els obrers no s'hi avingueren y respongueren concedint als patrons un terme pera acceptar o refusar en sa totalitat les seves proposicions. Aquest terme va finir ahans d'ahir y els patrons contestaren manteninlse en les seves primeres concessions.

En vista d'això els obrers comunicaren al governador que avui aniran a la vaga. Aquesta, com hem dit, tindrá molta importancia, perqué'l Sindicat de Llogadors de Cotxes ne té més de 300 y el «trust» més de 500. Se pot dir que la vaga será quasi general, perqué dites companyies són les més fortes de Barcelona.

Pels presos

La Comissió Pr-presos ens prega l'inserció del seguent avís:

«La Comissió Pro-presos posa en coneixement dels particulars y colectivitats que vulguin contribuir materialment a aliviar la situació de les families dels companys presos darrerament, que se dirigeixin directament an aquesta comissió. Diem això, perqué un anomenat Patronat de Presos ha rebut quantitats que anaven dirigides an aquesta comissió y no sols no hem rebut dites quantitats sinó que lo pitjor del cas es que'ls presos a que anaven dirigides no han rebut res. Que tothom se'n dongui per enterat. — La Comissió Pro-presos.»

De l'Ajuntament

Visites

Una nombrosa comissió del Cos Médic municipal ha visitat a l'arcalde pera complimentarlo y al mateix temps pera parlarli de l'anunci de supressió del cos, que ha circulat aquests dies.

L'han visitat igualment el cónsul y viscónsul d'Austria, el marqués d'Alella, els senyors Junoy y Girona (I.) y l'Ateneu Obrer, pera complimentarlo, la Lliga d'industrials flequers pera manifestarli que amb ells no resa lo del descans dominical perqué estan convinguts amb els seus operaris, y el senyor Darder pera dirli que a la colecció zoológica del Parc s'hi havien presentat dos casos de glosopeda, havent encarregat l'arcalde que s'extremin les precaucions.

Una comissió de venedors de Sant Josep ha estat a l'Arcaldia a queixarse de que sovintegen els robos en els llocs de venda.

L'Arcaldia ha ofert pendre mides pera evitarho.

Han complimentat, ademés, a l'arcalde'l cónsul de l'Argentina senyor Gache, els diputats a Corts senyors Rodés, y Matheu, y l'arcalde de Calella.

Expedient

El director de la Lactancia gratuita doctor Llorens y l'administrador senyor Ardid han presentat una denuncia per escrit respecte a un empleat per repetides faltes, y sou y ha delegat al senyor Vidal y Valls pera que li fassi expedient.

De la reforma

Baix la presidencia de l'arcalde se constituí ahir la comissió de Reforma, prenent diversos acords de trámit y que no tenen molta importancia.

Què será?

El senyor Serra y Sulé ha demanat que quedi sense efecte la cessió de la concessió del servei de neteja pública a la Companyia General de Sanejament y reformes urbanes de Barcelona.

Jo recomano sempre pera afavorir el treball intelectual y curar la Neurastenia, Impotencia, Debilitat general, Extenuació, Vellesa prematura, Tristesa y Agotament de forses per excessos, el

VI VITAL AMARGÓS

Poderós reparador y estimulant de les forses físiques y intelectuals

El VI VITAL AMARGÓS transforma la extenuació en vigor, la debilitat en forsa y la anemia en riquesa de sang

El gran abatiment y la penosa tristesa que senten els neurastènics desapareixen com per encant prenent el

VI VITAL AMARGOS

Farmacia del doctor Amargós, Plassa de Santa Agna, número 9

Demanda

La companyia de M. S. y A. ha demanat autorisació pera ampliar l'ocupació de trossos de terra de domini públic, pera la execució de la doble via a la bifurcació de les línies de Vilanova y Martorell.

Diverses

La ponencia de reorganisació del cos médic municipal, que s'havia de reunir ahir, ha aplassat la reunió fins avui.

La subcomissió de drets y proprietats ha acordat reproduir el dictamen de l'anterior sobre l'investigació de quines parceles són proprietat de l'Ajuntaemnt.

—L'arcalde ha felicitat al municipal Rossend Fabregat per haver detingut a la plassa del Beat Oriol a un subjecte que duia objectes religiosos robats, com ja varem dir.

—El projecte de clavaguera del carrer den Garriga, en sa unió amb el den Montaner, esta pressupostat en 35,953'31 pessetes.

—El quefe del Cos Médic Municipal ha comunicat que la ventada del día 6 va causar desperfectes al llatzaret de can Tunis (Montjuic), y que urgeix l'adob.

—El director del mercat de Sant Josep ha demanat que s'estableixi la venda de menuts a l'expeixateria.

—Uns venedors han demanat que's fassi la distribució de llocs de l'Abasseria Central.

La comissió ho fará, probablement, en la sessió d'avui.

INFORMACIO DE BARCELONA

En les eleccions celebrades per la Secció de Ciencies y Belles Arts del Foment del Treball Nacional, foren elegits els seguents senyors: president, don Pere Rahola; vispresident, don Pau Rodon y Amigó; secretari, don Marian de Montoliu, y vissecretari, don Lluis Agustí.

—Compreu els cafés «La Portorriqueña» de les hisendes San Felipe y Limon, de Puerto Rico. Són els més fins y aromátics, Bonsuccés, 3, junt a la Rambla.

Com tenim dit, el diumenge vinent s'inaugurará el primer restaurant de Maternitat que la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia ha establert al carrer del Peu de la Creu, número 16.

En dit restaurant se servirá tots els dies, de franc, un plat de sopa de bon caldo y un altre de carn-d'olla, pa y vi, que servexi de sobrealimentació a les dones que van a esser mares y a les que alletin a llurs fills, les quals per llur precaria situació no puguin atendre degudament a llur nodriment en tals casos.

Reunint aquestes soles condicions y mentres hi hagin plasses en el menjador, la Junta atendrá totes les solicituts que personalment se presentin en les seves oficines (passeig de la Duana, 1, bis, entressol, primera), de quatre a set de la tarde dels dies feiners.

—BRICHS, sombrerer, ARCHS, 3.

L'Academia y Laboratori de Ciencies Médiques de Catalunya celebrará sessió avui, a dos quarts de deu de la nit.

Orde de la sessió. — Doctor Botet: A propósit d'un cas de sífili gástrica.

Doctor Falgar: Un capítol d'etiologia gástrica.

—En molt escás nombre se troben els subjectes que mai han tingut dispepsia, paraula que vol dir digestió difícil; en canvi, més de la quarta part de l'humanitat la pateix, necessitant aumentar la secreció del suc gàstric, tonificar la mucosa de l'estòmac y aumentar el seu poder digestiu. Tot això s'aconsegueix usant l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos.

El senyor marqués del Turia, en nom del Comité Executiu de la Exposició de Valencia, ha remés a don Pere Pahissa y Nogués, president de la Unió de Productors d'Espanya un magnífic Diploma d'Honor, primorosament executat, en atenció als serveis prestats per dit senyor a la Comissió que visitá aquesta ciutat, les gestions de la qual obtingueren el millor èxit.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

La Comissió organisadora de la Federació d'Ateneus, en reunió tinguda abans d'ahir a l'Ateneu Integral, acordá a pregs d'algunes entitats ampliar el plas d'admisió de delegats fins el dia 20 del present pera la reunió magna que tindrá lloc a l'Ateneu Barcelonés el dia 23, a les tres de la tarde, a la qual queden convidades totes les entitats que per oblit no haguessin rebut el convit corresponent.

Avui, a les cinc de la tarde, se reunirá la Secció de Comers del F. del T. N. pera elegir els individus que han de formar la Taula de la mateixa durant el bieni 1912-1913.

En la Cambra de Comers (pis principal de Llotja), hi han exposades al públic les llistes dels electors de la Cambra reorganisada, o sigui de la que en virtut d'una recent disposició ministerial, se nomenará de Comers y Navegació. Les llistes poden examinarse tots els dies feiners, de deu a tretze y de quinze a divuit.

En la junta general de la Secció Autónoma de Beneficencia de la U. F. N. R. del districte II, celebrada el passat diumenge, va elegirse als socis don Jaume Alabart, don Cosme Illescas y don Antoni Borrull pera que junt amb el president de la Societat formin el Consell Directiu de la Secció durant el present exercici y se va acordar la creació d'un dispensari públic y gratuit, de medecina y cirurgía, el qual s'instalará en el local Baix de Sant Pere, 38, principal, y comensará a funcionar dintre poques setmanes.

Reunits els delegats de les societats Centre Industrial de Catalunya, Aliansa Industrial, Foment Industrial, Progrés Industrial, Unió Industrial y Círcol Industrial amb els presidents de les mateixes, han acordat celebrar el dia 20 de l'actual, a dos quarts de deu de la nit, en el local del Centre Industrial de Catalunya, carrer de l'Hospital, número 95, principal, una sessió sobre la revisió aranzelaria, en la qual faran ús de la paraul don Jonquim Agulera, vocal de la Junta d'Aranzels y Valoracions y don Francisco Martí Bech.

La Junta de la Secció de Beneficencia de l'Ateneu Obrer del districte II convoca a tots els socis inscrits a la Secció a la junta general que pera elecció de cárregs tindrá lloc el dia 19, a les deu del vespre.

La Secció d'Arqueologia y Historia del Centre Excursionista de Catalunya tindrá avui, a les deu del vespre, sessió pública, en la qual don Pelegrí Casades y Gramatxes donará la conversa novena d'arqueologia romana, continuant la explicació del resum històric de l'art de construir a Roma.—Desde les guerres púniques a la fi de la República ([illegible] a 31 ab. de J. C.)

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 16, 10 matí a 9 nit

Els estudiants de Comers

Sevilla.—En vista de l'impressió favorable respecte les peticions que feren al ministre, avui han entrat a classe els estudiants de comers.

Estrena teatral

Anit s'estrená en el Teatre Espanyol la llegenda en quatre jornades, den Linares Rivas, «Lady Goliva».

L'obra obtingué un grandiós èxit y el públic que omplia el teatre feu sortir a l'autor al final de tots els actes.

La senyora Bremón interpretá la protagonista d'una manera magistral.

D'Instrucció Pública

Pel ministeri d'Instrucció pública s'ha dirigit una orde telegràfica als rectors de les Universitats pera que ordenin a les Juntes provincials la sospensió de les oposicions a escoles fins que's dicti una resolució general.

El retrat den Cervantes

A l'Associació de la prempsa ha llegit el senyor Pidal la seva conferencia sobre'l retrat den Cervantes, pintat per Jauregui y la seva donació a l'Academia.

Referí còm se trobá dit retrat, estimantlo com a únic autèntic y pres del natural.

Després de la passada crisi

L'opinió de diversos polítics

Interrogats diversos polítics respecte a les seves impressions sobre la crisi han donat les seguents contestacions:

El senyor Moret ha dit: La crisi ha sigut resolta com devia y procedía resoldres.

La situació conservadora era senzillament absurda.

Cap altre Govern podia anar a les Corts tan prompte com en Canalejas y les Corts era imprescindible obrirles immediatament després del llarg interregne parlamentari.

El senyor Montero Rios ha dit que la crisi resolta ara ho ha sigut de la única manera possible continuant en el poder el senyor Canalejas.

El senyor Sànchez Toca ha dit: Aquesta crisi té dues fases: Primera, el A B C de la doctrina parlamentaria proclama que tot lo que mereix esser aplaudit procedeix del rei y lo que es censurat de la responsabilitat exclusiva dels ministres; segona fase, la esmena sorgida de la resistencia ministerial en punt que's diu irrevocable.

En quant a la solució de la crisi no es fàcil formar judici sobre de si ha sigut o no la millor o si hauria convingut el canvi polític, perquè, pera afirmar això darrer y l'eficacia de transferir el poder al senyor Maura, feia falta conèixer les solucions de Govern que aquest home presenta, y jo no les conec.

El senyor Vàzquez Mella va dir:

La crisi que acaba de solucionarse es el triomf de la monarquía representativa tradicional sobre'l sistema parlamentari, perquè fins els partits més extrems aplaudeixen l'iniciativa del rei.

També'ns ha ensenyat que hi ha tres poders moderadors: el de Alfons XIII; el den Morote, que explica els devers del poder reial, y el den Lerroux, que dirigeix y conté per telèfon el moviment revolucionari.

El senyor Azcàrate ha dit: Tenint en compte'ls motius de la crisi m'ha semblat molt bé la seva solució.

No fou el problema de gravetat, doncs, el senyor Canalejas no'l presentà dient: s'indulta a tots els reus de Cullera o a cap, sinó que proposà l'indult de sis, deixant la questió reduida a molt excasses proporcions.

El rei indultà a l'excluit y en Canalejas, per delicadesa dimití.

D'haverse negat l'indult a tots els reus está clar que'l president dimissionari no hauria pogut continuar governant, però reduit l'acte generós del rei sols a un dels reus, no havia motiu pera que's retirés.

Hi ha que tindre present que la prerrogativa d'indult, quan no afecta, com en aquest cas a un interès de Estat, es lo que amb fonament y amb major facilitat decideix el monarca; no hi ha pera què senyalar la gran massa d'opinió que arriba al rei impetrantlo.

De nostra actitut futura res he d'avensar, car depèn de lo que acordi la minoria parlamentaria a que perteneixo y a la qual he citat pera demà, a la tarde al Congrés.

He de fer constar que no es exacte lo que diu un periòdic quan opina que l'acte de clemencia del monarca'ns ha fet canviar sustantivament d'actitut: nosaltres alabarem al rei, però discutirem els actes del Govern, qual historial está en la memoria de tots.

El senyor Sol y Ortega, digué:

Prescindim de si hagué o no hi hagué crisi; deixem això pera que ho esbrinin els futurs.

Segueix en Canalejas, y en el meu concepte l'indult constitueix pera ell un Jordà incomplert.

Bo es que segueixi pera veure fins a quin punt compleix son programa, cosa que amb dificultat hauria pogut realisar altre liberal per no comptar amb el concurs segur de la majoria, crec que si compleix son programa hi haurá Canalejas pera estona, suposant la bona fe dels que otorguen o retiren els poders als Governs; y sinó ho compleix, durí lo que duri, quedarà definitivament jutjat y condemnat, lo qual simplificarà no poc la política futura.

Jo no tinc interès en que caigui en Canalejas pera que li succeixi en Maura. Si el partit republicà estigués ben organisat y amb un programa comú pera governar y en condicions de reemplassar an en Canalejas allavors sí m'interessaria y fins procuraria la caiguda d'aquest.

De totes maneres, an en Canalejas li queda una tasca superior a les seves forses y a les de tots els governs possibles, que es: solventar la questió Africa en forma tal, que no pateixin ni nostre decoro ni nostres interessos, tancar les negociacions amb Fransa de manera que no resulti perjudicada nostra dignitat nacional y preparar la reconstitució d'aquest país, coses que reputo sumament difícils.

En fi; ja veurem.

El doctor Simarro:

Creia que sobre Espanya pesava inexorable la fatalitat de la tragedia grega y pensava en aquests darrers dies, quan l'horitzó apareixia tan tancat que no hi havia salvació possible. Per fortuna no s'ha repetit el cas d'Edip y el Cintre de Yocasta ha resultat inútil.

Don Melquíades Alvarez:

No puc avensar cap noticia relativa a l'actitut de la minoria republicana perquè aquesta se reuneix demà y desconec el pensament dels meus correligionaris.

Pressumeixo, amb tot, que no influiran gens en nostre ànim els successos d'aquests dies.

Els tribunals industrials

El ministre de la Governació, al despatxar amb el rei, ha sotmès a la firma un decret autorisant la presentació a les Corts d'un projecte de llei reformant la de tribunals industrials.

Creu de beneficencia

El senyor Barroso ha rebut la petició de la gran creu de Beneficencia a favor del doctor don Manuel de Tolosa Latourr.

La petició la formulen nombrosos metges y personalitats de centres docents y acadèmics.

En Canalejas y en Moret

El senyor Canalejas ha visitat al senyor Moret en el seu domicili, celebrant amb ell una conferencia d'una hora.

L'entrevista ha sigut cordialíssima, tant en l'orde personal com en l'orde polític.

El senyor Moret ha fet al quefe del Govern reiterades manifestacions d'adhesió.

El senyor Canalejas, al donar compte de aquesta entrevista als periodistes els hi deia, com antecedent, que'l mateix dia que presentà la dimissió el Govern, el rei envià a un ministre a casa del senyor Moret pera donarli compte de sa dimissió y aquest contestà que qualsevol que fos la solució donada a la crisi portaria sencer son decidit concurs, significantli que a son judici devia continuar en el poder el senyor Canalejas.

Avui el senyor Moret ha repetit aquestes manifestacions al quefe del Govern.

La llei del Banc

El ministre d'Hisenda ha manifestat que tenia el propòsit de llegir el projecte de llei de reforma de la del Banc el primer dia hàbil de sessió del Congrés.

En Martitegui. - Enterrament

S'ha agravat considerablement en sa malaltia el director general de la guarda civil, Martitegui.

—Aquest matí s'ha verificat l'enterro del tinent fiscal del Suprem senyor Echevarría.

Pera la botadura del «España»

Ferrol.—La Societat Espanyola de Construcció Naval reb infinitat de peticions pera assistir a la botadura del cuirassat «España».

Entre'ls peticionaris figuren diversos periodistes extrangers.

En Sanchez Toca

Ha sortit de Madrid pera embarcarse amb direcció a Cuba l'exministre don Joaquim Sànchez de Toca.

La seva permanencia a la illa será d'un parell de mesos.

Té'l propòsit de tornar a Madrid el 15 d'abril.

Un cartell. - Detenció

En el carrer d'Alcalà ha sigut detingut aquest matí el portador d'un cartell en el que's llegia lo seguent:

«Comprendiendo el Gobierno que es insustituible en su obra patriótica, ha decidido sacrificarse y continuar en el Poder. ¡Abajo la pena de muerte! ¡Viva el atentado personal!»

Condnit a la comissaria el detingut, ha declarat nomenarse Albert Pérez, tenir 19 anys, esser carreter d'ofici y viure al carrer de San Simón.

Digué que'l cartell li havia entregat un cavaller que presentava tenir uns 50 anys, que usava bigot y perilla, que li donà una pesseta y que ademés entregà altres dos cartells a altres dos subjectes.

S'ha averiguat que'l detingut no viu al carrer que digué.

La prempsa de Madrid

La «Gaceta»

Publica les seguents reials ordes:

Concedint a la companyia «Los Caminos de hierro, Saltos y Minas de Cataluña» els aprofitaments d'aigues dels rius Segre y Balira y riera de la Llosa, amb destí a forsa motriu.

Disposant que'l bestiar procedent de Portugal quedi sotmès a reconeixement y a un període de descans, amb arreglo a les reials ordes de 31 de desembre de 1887 y 6 de setembre de 1888.

"El Imparcial,,

Diu en l'article de fondo que s'ha solucionat la crisi ministerial de la manera prevista, continuant el senyor Canalejas en son lloc y haventse despejat les preocupacions que embargaven l'ànim públic.

Afegeix que ja que'l senyor Canalejas compta amb la majoria parlamentaria y amb un programa polític, la veu nacional dirigeix al poder públic una petició que formula en dues paraules: A governar.

"El País,,

Parla dels indults concedits als reus de Cullera y demana al senyor Canalejas que completi la seva bona obra indultant als artistes y escriptors que sofreixen condemna per delictes d'opinió y autorisant la reobertura de les Federacions obreres y Cases del Poble.

"El Universo,,

Considera que fent això se faria acreedor el senyor Canalejas a la general gratitut.

Comentant en l'article de fondo la frase del senyor Canalejas «aquí no ha passat res», amb motiu de la crisi ministerial, diu que pot esser que s'equivoqui el quefe del Govern y se convenci algún dia de que han passat moltes coses.

"La Mañana,,

Fa notar en l'editorial les corrents de simpatia als reis que esclataren ahir amb motiu d'haverse concedit l'indult al reu de mort de Cullera.

Diu que'ls visques y aclamacions que's produiran al pas de l'automòbil del rei pels carrers ho demostren y que completen aquelles aclamacions les frases d'encomi que dediquen al sobirà els periòdics republicans.

"El Liberal,,

En l'article editorial diu que's noten dues conseqüencies dels fets ocorreguts amb motiu de l'indult del Xato de Cuqueta, que poden servirnos de llissó pera lo successiu.

La primera consequencia es que l'indulgencia y la misericordia, lluny de debilitar el principi d'autoritat, l'enrobusteix, fent acallar els ànims rebels.

La segona consequencia es que en les modernes costums es inaplicable la pena de mort.

Lo de Cullera

L'Azzati

Valencia.—Els amics del senyor Azzati diuen que aquest va rebre la noticia de l'indult amb alegria però sense sorpresa, perquè tenia l'íntim convenciment de que no hi hauria cap execució, y així ho va dir als processats.

Si no ho va dir més públicament fou per temor a que la seva seguretat perjudiqués les gestions d'indult que's feien y perquè no's prengués a presumpció lo que era sols producte d'un convenciment íntim.

També diuen els amics del senyor Azzati que agraeix molt al rei y al Govern el seu noble acte de misericordia però això no ha d'impedirli continuar la seva tasca política.

El text d'un missatge

El missatge que dirigeixen els ateneistes al rei diu així:

«Els que soscriuen, socis tots de l'Ateneu de Madrid, les llistes de socis del qual se honren amb el nom de V. M., testimonien amb aquest coral missatge la gratitut més entusiasta al quefe de l'Estat que exercitant la més alta, la més hermosa y més gran de les seves prerrogatives, indultant al reu de mort Joan Jover, ha sigut generós intèrpret de la clemencia nacional.»

Entregaran aquest missatge al rei els senyors Benavente, Cajal, Burell y Cristòfol de Castro.

Els mateixos elements dirigiran una instancia al quefe del Govern demanant que presenti a les Corts un projecte de llei suprimint la pena de mort.

Madrid, 16, de 11 a 1 matinada

La Conjunció Republicana-Socialista

En una de les Seccions del Congrés se reuniren aquesta tarde a darrera hora la minoria de dita Cambra del partit de Conjunció Republicana-Socialista.

Assistiren a la reunió entre presents y representats els senyors Azcàrate, Iglesias, Alvarez (don Melquíades), Lamana, Pedregal, Esquerdo, Salvatella, Echevarrieta, Rodés, Moles, Llansó, Pérez Galdós y Pi Arsuaga.

En virtut dels acords adoptats, segons diu una nota oficiosa que donaren després els reunits, el senyor Salvatella, que forma part de la comissió dictaminadora del projecte de llei establint el procediment y la jurisdicció pera processar a diputats y senadors, formularà un vot particular al dictamen de la majoria, encaminat principalment a impedir que s'anuli el dret dels representants del país a esser jutjats pel tribunal del jurat en els casos establerts per la llei.

La minoria defensarà el mateix criteri amb la necessaria extensió per medi d'esmenes.

En quant a la reforma del reglament del Congrés en materia de concessió de suplicatoris, la minoria s'oposarà enèrgicament a que sigui aprovat el dictamen, per considerar que'ls abusos a que ha arribat l'immunitat parlamentaria poden remeiarse sense dita reforma, la qual més sembla respondre a repetides menasses del president del Consell y a l'evident desitg d'inutilisar a algún diputat, que a l'afany de dignificar als representants en Corts si d'això estiguessin necessitats.

Ademés la minoria no estarà mai disposada a admetre semblant reforma mentres subsisteixi pera vergonya de la llegislació espanyola la llei de jurisdiccions y no's reformi el Codi de Justicia Militar.

Això no serà obstacle pera que sense necessitat de modificar el reglament, la minoria se mostri propicia a la concessió dels suplicatoris per delictes comuns.

S'acordà també promoure immediatament el debat polític, que iniciarà don Lluis de Zulueta.

Consell de ministres

Projectes de llei

S'han reunit els ministres en Consell en el ministeri de la Governació.

Els senyors Barroso, Gasset y Garcia Prieto res digueren als periodistes a l'entrar en el Consell.

Tampoc ens digueren res el senyor Canalejas y don Amali Gimeno.

El general Pidal ens digué que'l cuirassat «Pelayo» y el transport «Almirante Lobo» aniran a les festes del Ferrol amb motiu de la botadura de l'«España» y que també hi assistirà, segurament, una secció de l'esquadra anglesa de l'Atlàntic.

Del ministeri de Marina hi aniran a dites festes els quefes de secció amb els seus ajudants.

També hi assistirà el ministre amb un secretari.

Ha afegit el general Pidal que'l programa de festes está ja ultimat, d'acord amb la casa constructora de la esquadra.

Ha manifestat també el ministre de Marina que'l creuer «Carlos V» sortí de Tánger y arribà a Larache, que l'«Almirante Lobo» conduirà a Larache una barcassa-pontó y una barca automòbil pera'l servei del port, y que després anirà a Cartagena, ont recullirà marineria pera'l reemplás de la esquadra.

El general Luque y el senyor Rodrigáñez ens digueren que portaven al Consell molts expedients de tràmit.

Ha afegit el ministre d'Hisenda que no sabia si en el Consell se tractaria quelcom de pressupostos.

A les vuit acabà el Consell de ministres reunit en el ministeri de la Governació. El senyor Gasset ens digué que'l Consell havia estat consagrat a determinar els projectes de llei que presentarà el Govern a les Corts en les primeres sessions y que són els seguents:

De Guerra:

Reformes de l'Estat Major General. Modificació de les classes de tropa. Retirs pera obrers dels establiments d'industria militar. Organisació del voluntariat a Africa.

De Governació:

Reformes dels tribunals industrials.

D'Hisenda:

Reforma de les classes passives. Concessió de crèdits pera'l pago dels contractistes de obres públiques. Dotació de crèdits al ministeri de Foment pera projectes d'obres públiques. Reforma de la llei per qué's regeix el Banc d'Espanya. Pensions a les families dels funcionaris que foren víctima dels fets de Cullera.

De Foment:

Reforma de la llei de Comunicacions marítimes. Reforma del Consell d'Emigració.

S'ha tractat després dels projectes de llei en preparació y de les reformes judicials sobre les quals celebrá el senyor Canalejas llargues conferencies amb el senyor Montero Rios.

També está tractant el senyor Canalejas amb el senyor Dávila de la reforma de la llei de colonisació y s'ocupa ademés en el projecte regulant el contracte de treball que está pendent en el Senat.

Se tractá també de les reformes en la ensenyansa.

En el Consell s'aprová un expedient pera la construcció d'un nou edifici a Oviedo destinat a Institut General y Técnic, y altre expedient sobre la concessió d'un crédit de 500 mil pessetes pera'l pago d'obligacions d'exercicis tancats del ministeri de Foment.

Encara que'l senyor Gasset digué que de res més s'havia tractat en el Consell, se presum que'ls ministres parlaren de les negociacions amb Fransa y de les impressions regnants sobre l'actitut que pot adoptar el nou Govern francés.

També sembla que's parlá de la solució de la crisi y dels debats parlamentaris.

Madrid, 17, de 1 a 3 matinada

Reforma de l'nmunitat parlamentaria.-Vot particular del senyor Salvatella

S'ha reunit en el Congrés la comissió que entén en el projecte de llei sobre'l procediment pera processar als senadors y diputats.

Reformat el projecte se proposa que entengui sempre'l Tribunal Suprem en els processos contra senadors y diputats, eliminantse el Consell Suprem de Guerra y Marina.

El senyor Salvatella presentà vot particular pera que no's sustreguin al coneixement del jurat les causes contra diputats y senadors que segons la llei corresponen a dit tribunal.

El llibre Roig

El ministre d'Estat ha dit que'l Llibre Roig sobre la qüestió del Marroc no's publicará fins que acabin les negociacions pendents amb Fransa.

Lo de Melilla

Noves de l'harca enemiga

Heusaquí les noticies que's tenen respecte de l'harca enemiga:

Aquesta está distribuida desde Bu Ermana fins el zoc El-Yemas de Benibuyaguí, trobantse el nucli principal en el mont Mauró.

La linia que formen els barquenys es recorreguda continuament per grupus de cavalleria anomenats «kis» compostos de deu o dotze genets que presten servei de vigilancia fins prop de Benayur.

Les municions de máuser se venen en el camp enemic a 35 pessetes el 100, lo que demostra que no escassegen.

Porta la direcció dels assumptes de l'harca una junta de caribes en la qual predominen els de Beniurriaguel. En la mateixa estan el Mizzian y Hach Ben Amar, tenint en la junta un vot cada un.

Dita junta imposá una multa de 4,400 pessetes a Hach Ben Amar de M'Talza per no haver concorregut amb sa familia al combat del dia 27.

El multat tingué que fer efectiu el pago de la susdita quantitat per no haverli sigut acceptada l'excusa que presentá de que guardaba el territori de Benibuyaguí per si els cristians intentaven pendre'l zoc del Yemás.

La junta desconfia de l'Hach Ben Amar per creure que s'ha venut als francesos a consequancia del viatge que feu abans de comensar les operacions pera parlar amb Bu Amama, adicte als francesos.

Desde mitjans de desembre Ben Amar regalá una casa al caíd Ben Mojafar de Benisaid, el qual l'arreglá pera establir una zalmía, especie de monastir musulmá.

Actualment Ben Amar conviu amb la familia d'aquell en la zalmía, que dista dos kilómetres de la seva antiga casa.

Per sa part Ben Amar se mostra recelós dels demés moros y viu en continua alarma tement una intentona dels cabilenys, per lo qual ell y sa familia fan diariament exercicis de tir al blanc.

La veu cantant de l'harca la porten els moros de Beniburriaguel, considerats per tots com els més guerrers.

En el zoc del Yemas de Benibuyaguí s'ha establert una guarda permanent de 400 homes.

L'enemic ha establert un servei de fogueres en el camp fins a Bu-Hermana, amb objecte d'encéndreles en cas d'alarma, pera lo qual tenen genets que avisen a la gent y petroli pera calar foc a la llenya.

Abans d'anit hi hagué una alarma y s'encengueren totes les fogueres, passantse'ls rifenys tota la nit sense dormir mentres grupus de «kis» recorrien la linia.

La noticia d'un possible atac de nostres tropes ha fet decaure l'ànim a moltíssims moros. Alguns quefes de l'harca pensen en marxarse davant la por d'un avens combinat de nostres tropes.

Informació de l'extranger

Lo del Marroc

Entre francesos y espanyols

«L'Echo de París» publica un despaig de Tànger asseguran que les autoritats espanyoles d'Alcàssar s'esforsen pera fer la vida impossible a l'agent consular francès, excitant contra d'ell als indígenes fanàtics.

També diu que'ls quefes de la harca rifenya amenassen amb matar a 17 espanyols que tenen presoners si els espanyols no deixen en llibertat a un indígena, detingut a Tànger, que era portador d'un missatge.

El mateix periòdic publica un despaig d'Alcàssar acusant als espanyols d'afavorir el contrabàndo d'armes destinades als zaers y zemours per Larache y Tinin-Ain-Fefel.

La crisi espanyola y la prempsa francesa

El senyor Canalejas, conversant amb els periodistes, a Gracia y Justicia, y singularment amb els corresponsals extrangers, se lamentava dels judicis que'ls periòdics francesos «Le Journal» y «Le Liberté» emeten sobre la solució de la crisi ministerial espanyola.

Diuen dits periòdics que en el gabinet continúen els ministres enemics de Fransa, y el senyor Canalejas objectava que no hi ha en el Govern d'Espanya cap enemic de Fransa.

A Melilla continúa'l temporal y això ha impedit realisar algunes operacions que'l Govern tenia projectades, y que així que'l temps millori se portaran a cap.

De Melilla

Melilla.—Aquesta matinada ha sortit un convoi marítim cap a Yshafen.

Porta unes tendes pera les posicions de Anpuru.

El general Lauret marxà a Zeluàn y el general Carrasco a Ishafen.

A la tarde hi va havér un lleuger tiroteig en les immediacions de Nixan.

Avui s'incorporaran a Zeluàn els contingents amics de Frajana.

Noticies del camp enemic diuen que continúa aumentant la harca y que aquesta té el propòsit d'estar a la defensiva.

Lo que diu «Le Gaulois»

París, 16.—«Le Gaulois» comentant la marxa de les negociacions franc-espanyoles, diu que l'intranzigencia del Govern de Madrid fa molestes les converses y que es necessaria gran paciencia.

Afegeix que abans que tot es indispensable que Fransa's mantingui fidel a ses tradicions y alianses.

Acaba dient que aquesta resolució figura al cap del programa que pensa desenrotllar M. Poincaré.

Del Brasil. - Nomenament. - Reclamació

Rio Janeiro, 16.—El doctor Seid ha sigut nomenat director del departament de salut pública.

El ministre d'Espanya ha presentat al Govern brassileny una reclamació relativa a la mort d'un súbdit espanyol durant el bombeig de Bahia.

Rapte d'un princep

París, 16.—El «Paris-Journal» publica un telegrama de Viarregio (Toscana) dient que el princep Carles Leopold de Schoemburg, fill de la princesa Alicia de Borbón (casada en primeres nupcies amb el príncep de Schoemburg y divorciada), ha desaparegut.

La mare suposa que'ls raptors són emissaris de la familia Schoemburg y ha donat indicacions a la policia pera trobar al seu fill, al qui se suposa als encontorns de Viarregio.

La vaga de Buenos Aires

Buenos Aires, 16.—La Cambra ha fixat pera demà una interpelació al ministre de Obres públiques, sobre la vaga de ferroviaris.

El diputat senyor Agoti ha calificat de inexactes les afirmacions de les companyies sobre les causes de la vaga y assegurant que el servei es deficient, ja que circulen poci trens y no está garantida la seguretat.

El senyor Roca ha retirat el seu projecte pel que s'invitava al Govern a intervenir entre les companyies y els obrers pera solucionar la vaga.

Aquesta segueix pacífica y s'espera que se solucionarà abans de 48 hores.

La república de la Xina

Londres, 16.—«The Times» publica un telegrama de Pekín dient que d'aquí tres o quatre dies serà publicat un edicte anunciant l'abdicació del trono, la proclamació de la República y les próximes eleccions pera la presidencia.

Atentat

Londres, 16.—Un despaig de Pekín diu que ha sigut tirada una bomba contra'l primer ministre Yuan-Shi-Kai.

Aquest ha resultat ilés.

En canvi han mort dos agents de policia y dos cavalls.

Els que se'n van

Berlín, 16.—Ha mort M. Radowitz, exembaixador d'Alemanya a Madrid.

Contestant un missatge

Viena, 16.—El Senat turc ha designat una comissió que s'encarregui de contestar al Missatge de la Corona proposant la disolució de la Cambra.

Greus inondacions

Constantinobla, 16.—Les últimes pluges han ocasionat gravíssimes inondacions a Alep.

Al districte de Tarsos han sigut arrastrades per les aigües 80 cases.

Se té noticia de que 30 poblets més han sigut inondats.

A les Cambres franceses

La declaració ministerial

La declaració ministerial llegida avui a les Cambres posa de manifest que'l dever més imperiós del Govern era agrupar en un sol sentiment nacional a totes les fraccions del partit republicà.

Afegeix que es necessari assegurar lo més ràpidament possible la ratificació definitiva d'un tractat que ha sigut negociat en nom de Fransa, que ha sigut ja votat per la Cambra de diputats y la comissió senatorial del qual està segurament disposada a enllestir el seu estudi amb la conciencia y imparcialitat de que ha donat prova desde'l comensament dels seus treballs.

Heusaquí, diu, la primera tasca que se imposa al Govern.

Aquest tractat ben aviat complotat, no'n dubtem pas, per una lleal inteligencia amb Espanya ens permetrà organisar al Marroc un protectorat que es el coronament natural de la nostra política africana. Ens permetrà igualment manienir entre una gran nació veína y Fransa, dins d'un esperit sincerament pacífic, relacions de cortesia y franquesa, inspirades en el respecte natural dels seus interessos y de la seva dignitat.

Ens proposem restar fidels a les nostres alianses y amistats y ens reforsarem en conreuarles, amb la perseverancia y continuitat que són en l'acció diplomàtica la millor garantia de rectitut y de probitat.

El Govern està resolt a exercir sense defalliments la seva autoritat, mantenir la pau pública y desempenyar, baix la fiscalisació de les Cambres, el paper propri de la direcció y educació social.

El Govern farà votar l'estatut dels funcionaris y la reforma electoral; defensarà contra'ls atacs sistemàtics l'escola laica, que ha d'esser l'escola nacional, escrupulosament respectuosa amb la llibertat de conciencia; impulsarà l'aprovació de les modificacions definitives de la llei de retirs obrers y l'estudi del projecte de l'impost sobre la renda, sense procediments vexatoris; y en fi, el Govern procurarà el desenrotllo de l'activitat y la riquesa del país, conciliant la potencia financiera, que es un gran socors pera Fransa, amb la potencia militar y naval, perquè, per pacífic que sigui un país, ha d'estar preparat pera totes les eventualitats, a fi de estar a l'altura dels seus devers, per lo que l'exèrcit y la marina seran objecte d'atenta solicitut per part del Govern, que veu en les institucions armades els puntals de la República y de la Patria.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, dimecres, 34.ª d'abonament, torn par; setena de dimecres. Primera representació de «Cavalleria rusticana», per les senyores D'Ornelli y Perini y senyors Perea y Badini; segon estrena de la òpera en un acte y dos quadros, lletra de l'eminent dramaturg don Angel Guimerà, música del mestre Morera, «Titayna», per la cèlebre senyora Berlendi y els senyors Krismer, Badini y Giral. A les nou. — Demà, dijous, segona de «Titayna». — Se despatxa a comptaduría.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

RICARD CALVO

primera actriu

RAFELA ABADIA

Avui, dimecres, diada de Sant Antón, tarde, a les cinc, el grandiós drama de Calderón,

La vida es sueño

Nit, a un quart de dèu: el pas de comedia «Mañana de sol» y el grandiós drama en 3 actes y un próleg, de J. Echegaray,

El gran galeoto

Demà, dijous, tarde, a dos quarts de cinc, segona matinée de moda: «Más vale maña que fuerza» y la joia del teatre clàssic, «El vergonzoso en palacio». — Nit, «Los chorros del oro» y «El gran galeoto». — Divendres, «El vergonzoso en palacio» y lectura de poesíes de l'excels poeta Joan Maragall, pels senyors Calvo y Vaz y la senyoreta Abadía. — Dissabte, primera representació de «El alcalde de Zalamea». —Diumenge, tarde, «El zapatero y el rey». —Nit, segona representació de

El alcalde de Zalamea

Se despatxa a comptaduría.

Teatre Tívoli

Dissabte, 20, debut d'una grandiosa y completíssima companyia de sarsuela y opereta de la qual formen part elements tan prestigiosos com les primeres tiples Antonia Arrieta y Pura Montoro, mestre Espeita, Manolo Fernández y altres ventatjosament coneguts d'aquest públic.

Teatre de Novetats

Tournee de l'eminent artista

MARTHE REGNIER

TRES UNIQUES REPRESENTACIONS

els dies 22, 23 y 24 janer de 1912

Continua obert l'abonament en l'Administració del teatre, d'onze a una del matí y de quatre a sis tarde.

Nota: Als senyors abonats a la tournee Cecile Sorel, se'ls hi reservaran les seves localitats fins avui dimecres, a les set de la tarde.

ELDORADO (Teatre de Catalunya). — Companyia Larra - La Riva. — Avui, dimecers blanc de la Joventut Tradicionalista: la preciosa comedia en tres actes, de Jacinto Benavente, «Lo cursi» y la comedia en un acte, «Fresa de Aranjuez».

DEMÁ, DIJOUS,
Estreno de Pueblo de las mujeres

comedia en dos actes, de Serafí y Joaquim Alvarez Quintero, qual estrena se verificarà avui dimecres, en el teatre Lara, de Madrid.

Teatre Nou

Avui, dimecres, 17, festivitat de Sant Antón. A un quart de cinc, entrada 30 cèntims. Gran matinée extraordinaria dedicada als cotxers y carreters de Barcelona: primer, «La fiesta de San Antón», per tota la companyia; segon, l'únic èxit mondial,

LA CASTA SUSANA

èxit incomparable, interpretació colossal, ovacions espontànies a Consol Baillo cantant el brindis del xampany y la cansó de la Susana.— Nit, a dos quarts de dèu, funció sencera, 30 cèntims: primer, «La fiesta de San Antón»: seèxit colossal,

LA CASTA SUSANA

triomf diari de tota la companyia, interpretació sens igual, presentació admirable. — Demà, dijous, 18, a un quart de cinc, gran matinée de moda. — Divendres, 19, estrena important de «El carro del sol», amb decorat nou.

Teatre Apolo

Avui, dimecres, a les nou. Preus econòmics. — Funció dedicada a la societat d'obrers carreters de Barcelona y son radi. Primer, el drama en un acte,

El defensor de su honra

segon,

Los dos sargentos franceses

(3 actes), y l'entreteniment «Solico en el mundo».—Demà, funciò monstre, última de «El sol de la humanidad» y «La libertad caida». — Dissabte, estrena de «Los esclavos blancos».

Bohemia Modernista

RONDA SANT ANTONI

CARNAVAL DE 1912

6 GRANS BALLS DE DISFRESSES els dies 20 y 27 de janer, 1, 3, 10 y 17 de febrer. Saló de ball el més gran del món, adornat artísticament baix la direcció del senyor Pallejà, jardineria y illuminació inclusiu; de manera que cada ball presentarà distint y fantàstic aspecte. —Els valiosos premis a nostre concurs de disfresses, ens porten tant abundancia de màscares, que fan l'espectacle més simpàtic del Carnaval.—PREUS: Abonament de soci pera'ls 6 balls, 6 pessetes, y pera'l primer, transeunt, 1 pesseta. — Pera més detalls y invitacions de senyora, Camiseria Bastida, Passeig de Gracia, 18, y Canuda, 7.

LA RABASSADA

Hotel-Restaurant

amb calefacció a vapor

Obert dia y nit.—Gabinets particulars. Cuina de primera. — Servei a la Carta y

Coberts desde 5 pessetes

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Al oys Cake-Walk, Casa encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Passeigs, etc.

Entrada, 0'50 ptes.

amb dret a escullir una atracció.

Casino particular -- Joes varis

RESTAURANT DE LUXE

Servei a la gran carta.—«Chef» de Paris. Concerts diaris per la

ORQUESTRA DE TZIGANES

Tramvia directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA. Automòbils desde can Gomis a la RABASSADA. Carruatges desde'l Tibidabo a LA RABASSADA. Automòbils de luxe directes, sortint desde enfront a la Porta de l'Angel, cantonada Santa Agna, fins a LA RABASSADA, de onze matí a onze nit.

FRONTÓ COMTAL

A les quatre tarde, gran partit. Rojos: Garate y Carreras. Blaus: Santis y Naves. — Entrada, 1'50 pessetes.

Concerts

Gran Eden Concert-Assalt, 12

Telèfon 2,461. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de quatre. — Nit, a les nou. — Grans espectacles. — Entrada lliure.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GINJOL, 3

Telèfon 1801

Tarde y nit, «Bonita noche de bodas», per les TUDELINAS. Sucés de Miss NELLY - NELL, excèntrica de primer orde; de GARCI-NUNO, DELPRAD. Ovació a tota la nova troupe francesa. — Aviat, grans y interessants debuts. — Entrada lliure.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7
Tots els dies, tarde y nit, GRAN TROUPE DE VARIETÉS. — SARSUELETES COMIQUES. Restauranta la carta. Servei de 1.er orde, dia y nit

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Cinematógrafs

SALA MERCE - Cine y Grutes

Espléndit Naixement

amb vistes panoràmiques y animades de gran art. Ningú deu deixar de visitar tan interessant espectacle.

Gran Cinematógraf

Les millors pelícoles que's projecten a Barcelona, variantse diariament el programa.

Gran Saló Doré

Avui, dimecres, hermós programa de pelícoles, projectantse la nova

El torneo de la banda de oro

Charles Robert

notable tirador.

Virginia Aragón

alambrista.

THE SINGERS

acròbates únics en el món.

Ovacions continues en son nou treball als

1-2-3-4-5-6 / 1-2-3-4-2-6 **THERONS** 1-2-3-4-5-6 / 1-2-3-4-5-6

ciclistes colossals, únics en son genre (últims dies).—Demà, dijous, debut de

PIATTI

y els seus gossos. — Divendres, debut del

TRIO VALERY

clowns musicals saltadors.

El 25, lo més gran de nostres dies, el duet-to de cant y ball italià,

Les Florence Mecherini

Botlletí comercial

16 de janer de 1912

Moviment de Borsa

La sessió de borsa d'ahir sigué de poca importancia.

Nostres valors retrocediren alguns cèntims, no donantse importancia a la baixa.

Els cambis de Madrid y París foren normals.

A la primera de dites plasses se cotisa l'Interior a 84'80.

A la segona, l'Exterior espanyol a 95'20; els Nords reculaien un franc, quedant a 435, y els Alacants igualment, tancant a 427. La cotisació dels Andalusos no varià del dia anterior.

BORSA DE MADRID

Interior comptat	.. ..
— fi de mes	84'80
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'85
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	454'00
Accions Tabacalera	.... .
Riu de la Plata	297'00
Sucrera preferents	44'00
— ordinaries	.....
— obligacions	78'00
Francs	107'95
Lliures	27'19

BORSA DE BARCELONA
Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'68	.. ..
— xec	27'24	.....	27'24
París, xec	.....	.....	8'00
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fi de mes (abril).	84'75	84'775	84'80
— — fi pròxim	.. ..	.....	.....
— — comp., serie A...	86'00	.....	.....
— — — — B...	85'50	.....	.....
— — — — C...	85'30	.....	.....
— — — — D...	85'00	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G.H.	86'80	. .	[....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fi mes (15 feb.).	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	101'95	.....	.....
— — — — B...	101'95	.....	.....
— — — — C...	101'85	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fi de mes (abril)..	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	95'40	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	95'40	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun., 1903-4-5...	96'00	.....	.....
— — — 1906......	97'00	96'85	97'15
— — — 1907......	.....	96'75	97'15
— — Reforma 1908....	95'15	95'15	95'35
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	95'00	.....	.....
— — Mun. de Sarrià....	.....	98'75	99'25

	Oper.	Diner	Paper
Emprèstit Diputació Prov.	.....	93'75	100'25
Port de Melilla y Xa arines	.....	107'50	108'00

Obligacions comptat

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona.	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	.....	... .	.....
— Villalba a Segovia.	.....	95'50	95'75
— esp. Alm. Val. Tar.	95'75	95'65	95'85
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	97'00	96'85	97'15
Mines Sant Joan Abadeses....	.....	81'25	81'75
Tarragona a Barc. y Fransa...	59'00	58'85	59'00
Madrid, Sarag. Alic., serie A..	106'50	106'25	106'50
— — — B..	.....	102'75	103'25
— — — C..	95'85	95'75	96'00
— — — D..	95'85	95'75	96'00
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	57'25	57'75
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'00	62'50
— — adherides..	77'75	77'65	77'85
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	. ...	43'75	44'00
— — — 1883.	....	43'75	44'00
— — serie G y H.	78'75	78'50	79'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.. ...	....
Madrid, Cácer. Port., serie 1.ª.	.. ..	102'75	103'25
— — — 2.ª.	.....	.. ..	.....
— — — 3.ª.	95'25	95'00	95'50
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.. ..	.....	.....
— ª —	....	102'50	103'00
Cariñena a Saragossa	.....	... .	.....
Olot a Girona	93'50	93'00	93'50
Companyia General Tramvies.	95'00	94'75	95'25
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext..	.....	94'75	95'00
— Barc. Elec. (juliol) ..	.....	101'50	102'00
— — (abril). ...	92'75	92'50	93'00
Companyia Transatlántica	.....	92'75	93'25
Canal d Urgell	....	77'50	78'00
Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol).	75'25	....	.....
— — — (abril).	.....	92'50	93'00
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	99'75	99'50	100'00
General Sucrera d'Espanya...	78'00	77'50	78'00
Port de Barcelona, emp. 1905.	.....	....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	100'75	101'25
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	93'25	93'00	93'50
Foment Obres y Construc....	.....	98'00	98'50
Comp. Cotxes y Automóbils..	99'50	99'50	100'00
Siemens Schuckert, Ind. El. c.	.....	97'25	97'75
Societat Valenciana Elec	101'50	101'25	101'75
Navegació y Industria	.....	92'00	92'50
Societat Carbons de Berga ...	.....	96'00	96'50

Accions fi de mes

	Oper.	Diner	Paper
Banc Hispano Colonial	.....	.....	.....
— Prestams y Descomptes..	.....	.....	.....
Catalana General de Crédit...	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil...	.....	.....	.....
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	.....	.....	.....
— Nord d'Espanya	98'55	98'55	98'60
— Madrid a Sarag. y Alac..	96'70	96'75	96'80
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.. ..	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	59'25	59'20	59'25

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÀ. *Rambla del Mig, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fi de mes	84'83	84'85
Alacants, ídem	96'95	96'95
Nords, ídem	98'65	98'75
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Cotons ..... N/D.	.....	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes	84'78	84'77
Alacants, ídem	96'85	96'75
Nords, ídem	98'60	98'55
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons ..... N/D.	.....	....

Canvis de moneda

Alfons	7'60 p. 100
Isabel	10'60 —
Unses	7'70 —
Or de quatre durus	7'20 —
Or de un y dos durus	5'60 —
Dollars	10'60 —
Lliures esterlines	27'03 ptes.
Francs	7'70 p. 100
Marcs	132'50 —

Plassa de Barcelona

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	164 a 166	158 a 160	154 a 156
Altres ports...	... a ...	156 a 158	153 a 155

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 15 *de janer*

Cafè (good average)	Obre	Tanca
Mars	74'75	76'50
Maig	74'50	76'25
Juliol	74'25	76'00
Setembre	74'25	76'00

Sostingut.

NOVA-YORK, 15 *de janer*

Cafè (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	.....	.. .
Maig	.....	.....
Juliol	.....	.....
Setembre	.....	.....

PARÍS, 15 *de janer*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Janer	50'37	50'75
4 Mars	51'37	51'75

Calma.

HAMBURG, 15 *de janer*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Janer	15'22	.. ...
Maig	15'42	.....
Agost	15'60	.....
Octubre-Desembre	11'50	....

LONDRES, 15 *de janer*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	15/5 3/4	15/5
Agost	.....	.. ...

Calma.

LLANA

HAVRE, 15 *de janer*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Maig	167'50	167'50
Setembre	167'50	166'50

PEBRE

HAVRE, 15 *de janer*

Tellicherry	Obre	Tanca
Mars	64'00	.....
Maig	64'75	.....
Setembre	65'75	.....
Desembre	66'50	.....

Calma.

METALLS

LONDRES, 15 *de janer*

Coure	62	15	..
Estany	188	10	..
Plom	15	12	6
Plata	25	5/8	.

Calma

CAUCHU

Fine Hard Para Rubber

Novembre-Desembre ....

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 13 janer

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	39'50
Sulfat ferro cristallisat	9'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	.....
— — pols — 10 —	.....
— amònic 20/21 ázoe	42'00
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	25'00
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 48/52 per 100 potassa pura	30'00
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'95
Superfosfat cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfat cal òssos 16/18 per 100	11'00

Informació marítima

MOVIMENT DEL PORT

ENTRADES

De Buenos Aires y escales, vapor italià «Tomaso di Savoia», amb càrrega general y passatge.

De Palma, vapor correu «Miramar», amb càrrega general y passatge.

De Swansea, vapor norueg «Ulefos», amb carbó a l'ordre.

D'Avilès, vapor «Guillermo Schuldz», amb carbó a l'ordre.

De Palma, pailebot «Francisca Antonia», amb efectes.

De Cartagena, vapor «Villena», amb càrrega general y passatge.

De Gènova, vapor correu «Manuel Calvo», amb lastre.

De Mahó, pailebot «Concepción», amb quitrà.

De Rotterdam y escales, vapor francès «Marsilleis XII», amb lastre.

SOCIETAT CATALANS D'EDICIONS

Volums que reparteix en el segon semestre de 1911

I. LES IDEES POLÍTIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana*, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall ESPANYA TAL COM ES, CONTESTACIÓ A NÚÑEZ DE ARCE y L'IMMORALITAT A ESPANYA.

II. PROSES BARBARES, per *Prudenci Bertrana.*

III. HISTORIA CONTEMPORANIA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES, per *A. Rovira y Virgili*, amb un pròleg den *Pere Corominas.*

Seguiran obres den *Manuel de Montoliu, Josep Carner, Lluis de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Ramón Turró, Pous y Pagés*, etc., etc.

Els volums estaran elegantment impresos y constaran d'unes **200 a 300** planes.

S'han publicat el primer y segon volums.

Quota minima semestral

CINC PESSETES

A les oficines d'EL POBLE CATALÀ se faciliten fulles de suscripció

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus econòmics y resultats garantits. Nombroses referencies

DAVID FERRER Y C.ª
(Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

INCOMPARABLES

pera la

PRESERVACIÓ ó la CURACIÓ

dels Costipats, Mals de Gola, Laringitis, Bronquitis agudas cróniques Refredats de Cap, Grippe, Influenza, Asma, Enfisema, Pneumonia, etc.

PROVANT

UNA CAPSA de VERITABLES

PASTILLES VALDA

· Antissèptiques

quedaren convensuts de la seva MARAVELLOSA EFICACIA

PRO REPAREU BE

Cada capsa ha de dur el nom VALDA

DEMANEULES, EXIGIULES

EN CAPSES

EN TOTES les Farmacies y Droguerias

Formula: Menthol... 0.000 Eucalyptol 0.0005 Sucre y goma.

PERE COROMINAS

LES HORES
D'AMOR
SERENES

3 PESSETES

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

Comprovat per moltíssims pacients que **10 DIES** de prova basten pera curar l'ESTÓMAC més malalt, sigui per qualsevol causa y sense perjudicar la naturalesa, amb el

Cura-Estomac

Preu: pessetes 2'50 la capsa. S'envia per correu a 3 pessetes. Dipòsit exclusiu pera la venda CARRER GIGNÀS, 30 y 32; FARMACIA - BARCELONA.

A PLASSOS

Mobles, Silleries, Làmpares, etc.

— Carrer de Sant Pau, 54 —

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionats

REPRESENTANT

dels torns y útils de precisió

Wolf, Jhan & C.ª

y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*

Francisco Layret

P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que així puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell

CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. - BARCELONA